

REPUBLIKA

Rok V

ŁÓDŹ SOBOTA, 22 WRZEŚNIA 1928 ROKU.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

Nr. 26

Proces Marjawitów w Płocku.

Dalsze zeznania świadków w spódniczkach odbywały się przy drzwiach zamkniętych.—Arcybiskup Kowalski zachowuje nadal spokój i dobry humor.

Telefonem z Płocka od specjalnego sprawozdawcy „Republiki“.

Płock, 21 września.

Dzisiaj w dalszym ciągu sprawa arcybiskupa ks. Kowalskiego toczy się

PRZY DRZWIACH ZAMKNIĘTYCH,

gdyż zeznają kobiety, które wedle aktu oskarżenia miały być ofiarami praktyk erotycznych.

Zaznaczyć należy, że tajność procesu jest tylko częściowa i dalsze fazy odbędzie się przy drzwiach otwartych.

Rozprawę dzisiejszą rozpoczęto na żądanie prokuratora od ponownego zbadania

ŚWIADKA TOMESÓWNY.

w związku z zagadkową okolicznością, iż w aktach sprawy są dwa jej zeznania, jakkolwiek sama twierdzi, że była badana tylko raz jeden przez sędziego śledczego.

Dalej zeznawała

ŚW. PROCHÓWNA.

Zeznania odbywały się przy drzwiach zamkniętych, jednakże z opublikowanego aktu oskarżenia można przytoczyć zeznanie złożone przed sędzią śledczym.

Prochówna zeznała, iż z Kowalskim zetknęła się po raz pierwszy w roku 1924-ym.

Po Wielkiej Nocy tegoż roku przybył ks. Kowalski do Radzimina do marjawitów i

wezwał mnie do spowiedzi. Nie jak zwykle do konfesjonalu, ale do swego pokoju. Po dan'u mi rozgrzeszenia ks. Kowalski pocałował mnie

GWALTOWNIE CAŁOWAĆ.

Od tej pory skoro popełniałam tylko jakiegokolwiek przewinienie zakonne musiałam chodzić do Kowalskiego. Wtedy Kowalski stał przede mną, wkładając mi język w usta, tak głęboko, że musiałam połykać jego ślinę gdyż inaczej nie mogłam oddychać.

W listopadzie 1925 r. Kowalski wezwał mnie do siebie i oświadczył że

CZUJE DO MNIE MIŁOŚĆ

i nazwał mnie swoją „małżoneczką“ a następnie tłumaczył mi, że zakonnice, które mają być zaślubione przez innych duchownych marjawickich muszą wrześć przedtem przez jego łóżko, bo

tylko wówczas dzieci z tych małżeństw rodzą się bez grzechu pierwotnego. Wspomniał mi również, że Mateczka Kozłowska żyła z nim oraz z biskupami Feldmanem i Próchniewskim.

Po tej przemowie Kowalski zaprowadził mnie do swej pierwszej żony, oświadczył jej, że ma drugą żonę i kazał swej żonie aby mnie pocałowała, co ta uczyniła. Późem w jej obecności zaczął mnie znów całować i w końcu kazał mi po kolacji przyjść do siebie. Przyszłam do niego o godzinie 7 wieczorem, kiedy już rozebrany leżał na kanapie. Kazał mi zawołać siostrę Klementynę i oddalić się. Siostra Klementyna była w pokoju Kowalskiego około pół godziny, ja zaś czekałam tymczasem w przedpokoju. Kiedy siostra Klementyna wychodziła od Kowalskiego, była bardzo

CZERWONA I PODNIECONA.

Po wyjściu siostry Klementyny Kowalski zawezwał mnie znów do siebie, zaczął mnie całować potem kazał mi zjechać walen, a następnie rozebrać się.

Dzisiejszy „Express Wieczorny“ oprócz szczegółowej relacji z procesu Marjawitów w Płocku, zamieści sensacyjny wywiad z oskarżonym arcybisk. Kowalskim oraz szereg fotografii.

Bardzo się wstydziłam ale Kowalski oświadczył mi, że wstyd będzie mi niezabawem odegnany. Byłam u Kowalskiego

CAŁA NOC.

Na drugi dzień zastąpiła mnie przy nim siostra Lidja.

W grudniu 1925 r. kazał mi Kowalski iść do spowiedzi do biskupa Feldmana. Po spowiedzi Feldman pocałował mnie i przytulił do siebie, później tłumaczył mi że siostra, która ofiarowała Kowalskiemu swoje dziewictwo,

będzie dalej niewinna. Siostra zaś która mu odmówiła posłuszeństwa nie wejdzie do trzeciego nieba i nie będzie oglądała Mateczki Kozłowskiej. Dowiedział mi również że przez wkładanie języka w usta sływa na mnie laska boska. W takich stosunkach przeżyłam dwa lata. Do duchownych marjawickich nie mam żadnego zaufania; gdyż byłam w objęciach wszystkich.

Ponieważ Prochówna opierała mu się, Kowalski, by ją doprowadzić do ekscytacji, używał sposobów, których stosowanie doprowadzało Prochównę do omdlenia.

Pomimo wszelkich usiłowań ze strony Kowalskiego, Prochówna nie uległa mu ostatecznie. Kowalski oświadczył Prochównie, że w czasie modlitwy miał „rozumienie od...“, żeby Prochówna poślubiła nowowyświęconego duchownego marjawickiego.

Prochówna jest niewyraźna blondynka o wyjątkowo wymownych, ładnych i inteligentnych oczach.

Drugim świadkiem, również przesłuchanym przy drzwiach zamkniętych jest Janina Badowska.

Ubrana spokojnie i przyzwoicie. Mówi miękko, lekko drżącym głosem. Nie kępuje się zupełnie i nazywa rzeczy po imieniu.

Przed sędzią śledczym wedle jawnego aktu oskarżenia zeznała, że niektóre wybryki erotyczne odbywały się w klasztorze przy używaniu licznych przepisów liturgicznych,

z którymi łączono pewne rodzaje nabożeństw. Co się tyczy

ORKIESTRY MANDOLINISTEK.

to świadek przed sędzią śledczym zeznał:

— Dziewczeta grające w orkiestrze wzywane były do Kowalskiego i zastawały go już w łóżku a obok żonę jego Wilucką. Gdy kapela zaczynała grać

Kowalski ścisnął Wilucką.

Odpocząwszy, wychodził z łóżka tylko w krótkiej koszuli, brał dziewczynki na kolana i jedna po drugiej całował a następnie jedna z mandolinistek zostawiała u niego na noc. Często wywoływał

Kowalski dziewczynki z lekcji klasztornej do siebie. Wiosną i latem Kowalski z dziewczynkami udawał się na wycieczki. Podczas jednej z takich wycieczek po obiedzie rozłożyliśmy się na trawie, a wtedy Kowalski

kazał nam się wszystkim rozebrać. Rozebrawszy się zasiadaliśmy wokół niego, a on po kolei

OBSYPYWAŁ KAŻDĄ PIESZCZOTAMI.

Czynił to w oczach reszty zakonnicy i dziewczynki z internatu. Podczas jednej z wycieczek nad rzekę Przemszę Kowalski kazał się wszystkim dziewczynkom rozebrać kompletnie.

Gdy zakonnice wyraziły zdziwienie Kowalski uspokoił je mówiąc, że

w raju ludzie żyli nago

i nie wstydziły się, przeto i my nie mamy powodu się wstydzić gdy raj nie długo wróci na ziemię. Dalej zeznała Badowska iż Kowalski przybierał

KARYKATURALNE POZY

aby się odpowiednio zbliżyć do dziewczynki.

Kowalski zmuszał Badowską do częstego przychodzenia, przyczem wymagał, by

nosiła specjalną bieliznę.

Gdy raz przyszła w innej Kowalski przecinał ją szczyrykiem.

Zamknięta sala sądowa, w której padają ważne słowa świadków i odbywa się

ZAJADŁA SZERMIERKA

między prokuratorem i obrońcą oskarżonych doprowadza wszystkich z równowagi. Mimo tysiącznych domysłów nikt nie wie jaki jest przebieg jednego z najbardziej sensacyjnych procesów jakie zdarzyły się niedawno w Płocku, ale wogóle w całej Polsce. Osoby, którym pozwolono na obecność w sali rzeczywiście milczą, jak grób.

Wśród marjawitów płockich panuje naogół dobry nastrój. Arcybiskup Ich. ks. Kowalski ani na chwile nie zmienił swego zachowania.

Stale jest uśmiechnięty i ironicznie spogląda na świadków, składających obciążające go zeznania.

Marsz. Daszyński tworzy większość dla współpracy sejmu z rządem.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B) telefonuje:

Marszałek sejmu p. Daszyński zaprosił na dzień 1 października do Warszawy przewodniczących wszystkich klubów sejmowych na zebranie celem poinformowania ich o omówionym z premierem Bartlem programie na nadchodzącą sesję parlamentarną.

W kołach zbliżonych do sejmu utrzymują, że pragnie on przy tej sposobności stworzyć w sejmie ewentualną większość, któraby uchwałała najważniejsze projekty rządowe. Zauważyć należy, iż marszałek Daszyński zaproszenie swoje na zebranie wystosował po dwukrotnych debatach z premierem Bartlem.

Wiadomość o tworzeniu przez p. Daszyńskiego większości dla rządu w sejmie wywołała oczywiście w kołach politycznych zrozumiałą sensację.

Bolszewicy i strejk łódzki.

Odezwa i pomoc—spóźnione i zbędne.

Szukają okazji, by zahaczyć się o masy polskie.

WIENIĘ, 21 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

„Telegraphen Union“ donosi z Moskwy, że przebieg strejku w Łodzi śledzony jest tam z wielką uwagą. Międzynarodówka i komintern postanowiły dać strejkującym swe poparcie. Ma być ogłoszona wspólna odezwa do klasy robotniczej. Odbyła się również konferencja rosyjskich robotników tekstylnych w sprawie pomocy na rzecz strejkujących robotników w Łodzi.

Sowiety wybrały się nie w porę. Do strejku powszechnego w Łodzi nie doszło, a robotnicy wczoraj i dziś wrócili do pracy. Odezwa i „pomoc“ moskiewska są spóźnione, niepotrzebne, jak niepotrzebne byłyby nawet wtedy gdyby doszło do zatargu, którego to było organizacyjne i gospodarcze, a nie polityczne.

W każdym razie z powyższej depeszy PAT widać, jak sowiety interesują się ruchem robotniczym w Polsce i jak wyszukują każdą okazję, by umocnić swoje wpływy wśród robotników polskich.

SPLENDID

Dziś premiera!

**OTWARCIE
SEZONU !!!**

Dziś premiera!

ŻÓŁTY PASZPORT

Dramat życiowo-obyczajowy z życia rosyjskiego.

NAJWIĘKSZE ARCYDZIEŁO FILMOWE SEZONU 1928/29.

FILM ze złotej serji obrazów wytwórni „Sowkino“ w Moskwie.
FILM, który każdy widzieć musi
FILM, o niezwyklej wartości artystycznej.
FILM, dla którego każdy będzie miał jedynie słowa zachwytu.
FILM ten, to chluba młodej rosyjskiej sztuki filmowej.

Nigdy jeszcze lupanary i życie nocne Moskwy
nie były przedstawione z takim realizmem
jak w filmie **Żółty paszport.**

W rolach głównych:

Wszyscy artyści teatru artystycznego Stanisławskiego w Moskwie

10 aktów, prawdziwej biesiady artystycznej.

Ilustracja muzyczna pod batutą A Czudnowskiego

W soboty i niedziele od godz. 12 do 3-ej cena wszystkich miejsc **50 groszy i 1 złoty.**

Rada ministrów

załatwiła wczoraj szereg bieżących spraw państwowych.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B.) telefonuje:

Wczoraj od godziny 5 po poł. do godziny 8 wieczorem obradowała rada ministrów załatwiając szereg spraw bieżących. Między innymi rada ministrów uchwaliła wprowadzić medal za udział w wojnie w latach 1918—21.

Dalej uchwaliła rada ministrów należyte wyróżnić protokół, zakazujący używania na wojnie gazów duszących, trujących i środków bakteriologicznych. Protokół ten został uchwalony i podpisany w Genewie 15 czerwca 1925 r. Dalej rada ministrów uchwaliła wyasygnować potrzebne kredyty na odbudowę i urządzenie krypty w kościele św. Jana w Warszawie na grobie ś. p. prezydenta Rzplitej Gabriela Narutowicza.

W końcu rada ministrów załatwiła szereg nominacji między innymi mianowała wiceprezesa PKO. w osobie inż. Mokrzyckiego.

Załatwiono szereg nominacji na profesorów uniwersytetów a w końcu nominację podinspektora policji w województwie śląskiem p. Zółtaszka na inspektora policji.

Kto wie cośkolwiek

o nieznaney, wytwornej kobiecie której skrwawione zwłoki wydobyto z pod kół pośpiesznego pociągu

? ? ?

Marsz. Piłsudski wraca do kraju w początkach października.

Z Warszawy donoszą: Jak się dowiadujemy ze sfer dobrze poinformowanych, powrót Marszałka Piłsudskiego nastąpi prawdopodobnie w pierwszych dniach października. Marszałek Piłsudski czuje się obecnie na wypoczynku doskonale, odpoczął i wygląda świetnie. Jest mocno opalony i wobec dobrych skutków odpoczynku w Rumunji, gdyż jak wiadomo, pierwot-

nie miał zamiar powrócić już w początku drugiej połowy września.

Pułk. Beck w towarzystwie kap. Sołkowski, wyjedzie do Rumunji, i towarzyszyć już będzie Marszałkowi w drodze powrotnej do Polski.

Przed swoim powrotem Marszałek Piłsudski złożył ma jeszcze kilka oficjalnych wizyt.

Nowa emisja akcji Banku Polskiego wypuszczona będzie w myśl warunków pożyczki amerykańskiej.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B.) telefonuje:

Ministerstwo skarbu ma zamiar przy sprzyjających warunkach giełdowych wypuścić w najbliższym czasie nową emisję akcji Banku Polskiego, przejętą w myśl warunków pożyczki amerykańskiej.

Ponieważ wszystkie akcje Banku Polskiego są imienne przeto tylko ci ze starych akcjonariuszy będą mogli nabyć nowe akcje których akcje zapisane będą w chwili ogłoszenia nowej emisji do księgi akcjonariuszy Banku Polskiego.

Pożądanem jest, ażeby starzy akcjonariusze posiadający akcje Banku Pol-

skiego nabyte na giełdzie, a nie przeprowadzone przez księgę postarali się o za rejestrowanie ich w Banku Polskim na swoje imie.

Która z pięknych pań

umie dziś kochać tak wiernie i ofiarnie jak kiedyś kochała —

Anna Karenina

E. ZABŁOCKA

PRACOWNIA SUKIEN DAMSKICH
ul. Zamenhofska Nr. 17. Telefon 52-64,

zawiadamia Szan. P.P. Klientki, że powraca z Paryża około 26-go b. m.

Prezydent Rzplitej wyjeżdża do Czarkowej.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B.) telefonuje:

Pan Prezydent Rzplitej oraz minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski wyjeżdżają dziś samochodem do Czarkowej na odsłonięcie pomnika pierwszego boju legionów w roku 1914.

Hr. Gravina następcą van Hammela

na stanowisku komisarza Ligi w Gdańsku.

GENEWA, 21 września. (Polska Agencja Telegraficzna) Rada Ligi narodów na dzisiejszym posiedzeniu mianowała dyplomatę hr. Gravina następcą p. Van Hammela na stanowisko gdańskiego wysokiego komisarza Ligi.

Syn króla angielskiego ukarany za niesubordynację wojskową.

Paryż, 21 września. (Agencja Telegraficzna „Express“) Dzienniki amerykańskie donoszą, iż najmłodszy syn króla angielskiego książę Jerzy, który obecnie odbywa służbę, jako oficer marynarki na pokładzie krążownika „Durham“ ukarany został miesięcznym obostrzonym aresztem za naruszenie dyscypliny wojskowej. Książę bez pozwolenia zwierzchności wojskowej udał się do Hollywood, gdzie zabawiał się w towarzystwie aktorów filmowych.

Z intencji zaręczyn kolegi naszego p. Henryka Grossbarda z p. Małą Piotrkowską z Warszawy

składamy najserdeczniejsze życzenia

KOLEDZY

B-cia Grynbaum, Henryk Engel, Adolf Erlichman i Bernard Zajtmán.

Wszyscy przeciw jednemu.

Jeśli tak będzie dalej — będzie źle. Nie w przenośni, ale rzeczywistości. Deficyt w bilansie handlowym Polski, wprawdzie nieco zmalał, ale pozostaje jeszcze bardzo znaczny. Nie ma kraju na świecie, który przy ujemnym bilansie płatniczym może na stałe znieść ten deficyt. Są wprawdzie bogate kraje, które stale wleją towarów przywożą, aniżeli wywożą, posiadają one jednak inne źródła dochodu, że wspomniemy tylko procenty od kapitałów, ulokowanych zagranicą, lub zarobki na transportach lądowym i morskim obcych towarów. Jeśli nie brać pod uwagę domów w Niemczech, posiadanych przez niezliczonych obywateli polskich, oraz drobnych akcji, czy kapitałów ulokowanych gdzieś zagranicą, Polsce na świecie nie się prawie nie należy. Jesteśmy zawsze dłużnikiem, bardzo rzadko wierzycielem.

W tych warunkach deficyt bilansu handlowego jest zjawiskiem katastrofalnym. Z prawdziwym zadowoleniem czytaliśmy wiadomość, że rząd nosi się z zamiarem przeciwdziałania fatalnemu złu. P. premier Bartel odbył w tej sprawie szereg konferencji, m. in. z pp.: Dewey'em i Kwiatkowskim, niestety jednak nie widzimy możliwości załatwienia tego palącego problemu w zwykłej drodze ingerencji rządowej, czy też ustawodawczej. Cały szereg traktatów i umów, szereg względów politycznych i międzynarodowo-gospodarczych nie pozwala w tej chwili na reglamentację przywozu, na zakazy importu. Jesteśmy uzależnieni od bliższych i dalszych sąsiadów, którzy w interesie własnym pchają się na nasze rynki i nie możemy im w tem przeszkodzić. Po zawarciu traktatu handlowego z Niemcami, do czego już niedaleko, sytuacja ta jeszcze się pogorszy, gdyż należy się spodziewać napływu towarów niemieckich, mogących pomimo cel doskonale konkurować z przemysłem polskim.

Niejednokrotnie już zwracaliśmy uwagę, iż racjonalną drogą, która może doprowadzić do zupełnego zwalczania zła jest ograniczenie konsumpcji zagranicznych towarów. Uczynić to może tylko samo społeczeństwo, dziś o garnięcie nieszczęśliwą manją cudzoziemszczyzny i pogardą dla swojskiego, choć wcale nie gorszego wyrobu. Nie ma innej drogi, jak propaganda i spożywanie towarów krajowych, przynajmniej w tych granicach, kiedy nie jest on gorszy ani droższy od zagranicznego. Każdy człowiek musi zrozumieć, że przez popieranie importu przyczynia się on do upadku kraju, do zatamowania naszej wytwórczości, do zwiększenia bezrobocia, do drożyzny, do wydłużania kredytów, podwyższenia stopy dyskontowej, wreszcie, co najgorsza, do zachwiania równowagi walutowej w kraju, otwiera bramę najstraszliwшему wrogowi: inflacji. Z drugiej strony, dążąc lancuchem przesłanek gospodarczych, usilnie protegowanie produkcji polskiej musi w rezultacie doprowadzić do znacznej poprawy gospodarczej, a tym samym do zmniejszenia ciężarów podatkowych, spadających na jednostkę.

Mówiliśmy o propagowaniu tej idei. Przypnać trzeba z ręką na sercu, że naogół jakakolwiek propaganda nie daje Polsce zbyt wielkich rezultatów. Polacy są narodem indywidualistów i imperatywy masowe rzadko kiedy przy-

padają tu do gustu i przekonania. Chodzi jednak w tym wypadku o to, że konsumpcja towarów zagranicznych luksusowych jest przede wszystkim rozwinięta u nas wśród inteligencji. Kto jak kto, ale przede wszystkim inteligencja powołana jest do zrozumienia całego problemu, do wniesienia w nieskompromowane arkana wiedzy ekonomicznej i samodzielnego rozstrzygnięcia pytań:

konsumpcja towarów krajowych czy zagranicznych?

Tutaj nie pomoże stary nasz zwyczaj: składania pracy, starań, obowiązków na kogoś innego. Nie można mówić, że i tak nic złego się nie stanie, bo na czele rządu Rzplitej mamy ludzi, którzy „dadzą sobie radę”... Nec Hercules contra plures. Nie pomoże nawet Piłsudski. Manja cudzoziemszczyzny jest

wyraźnie skierowana przeciw dobrokowi polskiemu ostatnich lat, przeciw czystej poprawie stosunków gospodarczych. Społeczeństwo, które kulturowo import, oczywiście walczy ze wszystkim, obcywście, które się stało, i jest rządem swego i państwa największym wrogiem.

Czesław Oltaszewski.

Kłeska żywiołowa w Ameryce

Orkan dmie z szybkością 116 km. na godzinę. — 700.000 osób bez dachu w Portorico. — 36 000 domów zrujnowanych. — Bandy murzyńskie rabują magazyny Czerwonego Krzyża.

Floryda jest dziś pustynią. Gnijące zwłoki ludzi i zwierząt oblewa się raftą i pali.

Gehenna Ameryki posuwa się wzdłuż Atlantyku.

Nowy Jork, 21 września. Do dnia wczorajszego wydobyto na terenach nawiedzonych orkanem 800 zwłok; w szpitalach znajduje się 1.500 ciężko rannych. Orkan zburzył 36 tysięcy domów.

Wody jeziora Okeechobee, które skutkiem pęknięcia tamy runęły na nizinę, zamieniły okolicę na przestrzeń 65 mil kwadratowych w olbrzymie moczary. Gdzie dawniej tętniło życie w 5 miastach i leżało wiele kwitnących farm, ciągną się

WIELKIE BAGNIŚKA.

Gnijące zwłoki ludzi, trupy zwierząt i ryb

zatrzuwają powietrze,

zwiększając stale niebezpieczeństwo wybuchu epidemii.

Gromady bezdomnych, półnagich dzieci waleśają się wśród gruzów i bagnisk, dziesiątkowane przez wielkie ilości jadowitych węzów. Władze uruchomiły motorowe kopaczki, które z gorączkowym pośpiechem

KOPIA MASOWE GROBY.

W miejscach zamienionych na bezdenne moczary oblewa się trupy ropą, natową i spala.

Zgłodniałe bandy robotników mu-

rzyńskich napadają mimo stanu wojennego na magazyny Czerwonego Krzyża. Policja jest bezsilna wobec zdecydowanych na wszystko nieszczęślików. Czerwony Krzyż żywi 154 tysiące osób.

Londyn, 21 września.

Pisma zamieszczają opisy specjalnych korespondentów z terenów zniszczonych przez huragan. Z tych pełnych grozy opisów wynika, że był to jeden z najstraszliwszych kataklizmów, jakie zna historia. Przez dwa dni, zanim ogłoszono stan obłędzenia i przybyło wojsko działały się na Florydzie

RZECZY STRASZNE.

ponieważ zorganizowane bandy uprawiały systematyczne rabunki nie cofając się przed zabójstwami.

Z pod gruzów jednego z hotelów w Palm-Beach wydobyto przeszło 100 ofiar.

Z innych okolic Florydy, a więc także z południowej Karoliny i Georgji, gdzie orkan szalał również, brak dokładnych co do liczby ofiar. W Portorico

POŁOWA LUDNOŚCI.

a więc siedemset tysięcy osób zostało bez dachu.

Nędza jest tam tak wielka, że mnóstwo ludzi popełnia samobójstwo wskutek głodu. Gdy do miasta San Juan przybył pierwszy parowiec amerykański z żywnością, głodujący zdobyli go szturmem. Szkody materialne oblicza prezes Czerwonego Krzyża w Palm-Beach na 250 milionów dolarów.

Przepiękny półwysep Floryda, na którym były urządzone najpiękniejsze w świecie i najdroższe kąpieliska morskie, jest dziś pustynią.

Do wszystkich miejscowości, nawiedzonych przez orkan, wysłano

SILNE ODDZIAŁY WOJSKOWE.

Całe szczęście, że orkan, posuwający się coraz bardziej ku północy znacznie osłabił. Jest obawa, że na dalszej linii poczyni on również spustoszenia, gdyż promienie jego ogarnęły w ciągu środy całe wybrzeże Atlantyku aż po Boston.

W znanej miejscowości kąpielowej, niedaleko New Yorku.

ATLANTIC CITY.

orkan wiał z szybkością 115 kilometrów na godzinę; położone w stronę morza części tego miasta zostały całkowicie zalane. Fale wznosiły się o 15 metrów powyżej terenu plaży.

Towary polskie w Rosji mają szerokie możliwości zbytu.

Sowiety dążą do nawiązania normalnych stosunków gospodarczych z Polską.

Warszawa, 21 września. (Polska Agencja Telegraficzna)

Książę Stanisław Lubomirski, prezes Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górniczego, Handlu i Finansów, przewodniczący delegacji przemysłowców i kupców, którzy odbyli wycieczkę do ZSSR, udzielił po powrocie swym z sowietów przedstawicielowi PAT, wywiadu w którym m. in. podkreślił, że delegacja polska wyjeżdżając do ZSSR, miała na celu nawiązanie kontaktu osobistego pomiędzy przedstawicielami sfer przemysłowo-handlowych Polski i czynnikami gospodarczymi ZSSR.

Czynnik gospodarczy ZSSR pod tym względem wykazały całkowite zrozumienie i ze swej strony potrzeba pogłębienia kontaktu osobistego uważały za konieczne. Celem podróży było również zwiedzenie jarmarku w Niżnym Nowgorodzie, gdzie niezwykle serdecznie podejmowano delegatów przez członków komitetu jarmarcznego z p. Małyszewym na czele.

W sprawie stosunków handlowych polsko-sowieckich prezes Lubomirski oświadczył: co się tyczy możliwości rozwoju stosunków handlowych Polski z ZSSR, to jak możemy wywnioskować

z rozmów z czynnikami gospodarczego życia ZSSR, z ich strony jest chęć rozszerzenia tych stosunków. Czynniki gospodarcze sowietów rozumieją korzyści z nawiązania stosunków gospodarczych z krajem sąsiadującym, a jednocześnie dość poważnie uprzemysłowionym, jakim jest Polska. Nie należy bowiem zapominać, że przemysł ZSSR nie jest w stanie zaspokoić zapotrzebowania ze strony konsumentów wewnętrznych. Wyroby polskie, które przed wojną miały utworzone drogi zbytu na rynkach dawnej Rosji, również w chwili obecnej mają przed sobą szerokie możliwości zbytu, trzeba jednak włożyć w to dużo systematycznej pracy z obu stron w celu rozwoju wzajemnej wymiany towarów.

Czynnik gospodarczy ZSSR nie dość dokładnie jeszcze orientują się co do obecnych możliwości eksportowych Polski która po wojnie rozbudowała i zapoczątkowała cały szereg gałęzi produkcji przed wojną nie istniejących w Polsce. To też z całym zadowoleniem zaprosiliśmy czynnik gospodarczy Rosji do odwiedzenia Polski w roku przyszłym podczas Powszechnej Wystawy

Krajowej w Poznaniu. Potrzebę uświadomienia wzajemnego co do możliwości gospodarczych obu krajów podnoszono kilkakrotnie ze strony czynników gospodarczych ZSSR, co znalazło swój wyraz w przyspieszeniu utworzenia sekcji polskiej w wszechzwiązkowej izbie handlowej zachodniej, która to sekcja będzie odpowiednikiem izby handlowej Polski i ZSSR istniejącej w Warszawie.

Na zakończenie p. Lubomirski zaznaczył, że polska delegacja przyjmowana wszędzie była z niezwykłą serdecznością i gościnnością ze strony osób organizacji, z którymi się stykała w ciągu pobytu w ZSSR. Czynione było wysiłki, aby pobyt jej był możliwie urozmaicony.

Minister Zaleski

w drodze do Warszawy.

Warszawski korespondent „Republiki” (B.) telefonuje:

Minister spraw zagranicznych p. Zaleski wyjechał wczoraj wieczorem z Paryża i przybędzie do Warszawy w niedzielę o 9 rano.

WRZESIEŃ

22

Sobota

Dziś: Tomasz B. W.
Jutro: Tekli P. M.

Wschód słońca o g. 5.20
Zachód słońca o g. 5.38
Wschód ks. o g. 2.26
Zachód ks. o g. 9.26
Długość dnia: 12.56
Ubyło dnia: 4.47

Podwyżka

dla pracowników miejskich.

W związku z art. 5 ustawy skarbowej z dnia 22 czerwca 1928 roku i okólnikiem ministerstwa skarbu z dnia 1 b. m., magistrat postanowił przyznać pracownikom zarządu m. Łodzi dodatek miesięczny do poborów za miesiące październik, listopad i grudzień 1928 r. w wysokości 15 proc. uposażenia. Wydatek uskuteczniowany będzie z pozycji budżetowej, z której asygnowane są pobory pracowników miejskich; wypłata dodatku odbędzie się wraz z wypłatą uposażeń miesięcznych.

Nowe linie tramwajowe.

Linja Nr. 14 bieć będzie ulicami *Katną, Wólczańską i Czerwoną*

Jak się dowiadujemy, Ł. K. E. wprowadza od niedzieli, 23 września, następujące zmiany:

Nr. 14 bieć będzie ul. Katną róg Towarowej, Wólczańską, Czerwoną, Piotrkowską, Narutowicza, Kilińskiego, Franciszkańską, Brzezińską, Łagiewnicką, Bałucki Rynek. Z powrotem przez ul. Zgierską i Plac Kościelny.

Nr. 4 będzie przedłużona na ul. Pomorskiej do ul. Łagiewnickiej, przyczem w kierunku ul. Zagajnikowej pociągi nie będą przejeżdżać około Helenowa, z powrotem natomiast linja bieć będzie około Helenowa.

Tę małą zmianę zaprowadzono ze względów technicznych.

Zmiany powyższe stanowią znaczne udogodnienia dla szerokiej publiczności, dając dobre połączenie tramwajowe z oddaloną od śródmieścia centralą Kaszyczów i dworcem fabrycznym. Miejska chorych i ul. Towarowej i Czerwonej uzyskują w ten sposób urzędnicze swych postulatów, które niejednokrotnie zgłaszane były pod adresem magistratu.

Nikt nie odpowiada

za straty powstałe wskutek eksplozji w fabryce Hadrjana.

Skutkiem wybuchu i pożaru w fabryce Hadrjana w dniu 28 lipca b. r. został między innymi uszkodzony l. Olszer, właściciel nieruchomości przy ul. Narutowicza 58.

Straty swoje p. Olszer oblicza na 28 tysięcy złotych, stosownie do sporządzonego kosztorysu.

Przed kilku dniami p. Olszer otrzymał pismo Powszechnego zakładu ubezpieczeń wzajemnych w Łodzi, w którym zakład komunikuje, iż „ponieważ szkody w nieruchomości pana powstały skutkiem eksplozji materiału wybuchowego w składach p. Hadrjana, w myśl art. 21 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 maja 1927 r. — powszechny zakład ubezpieczeń wzajemnych za szkody te nie odpowiada”.

Dyżury aptek.

Dziś, w nocy, dyżurują apteki: M. Epsztajna (Piotrkowska 225), M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), M. Rozebluma (Cegielińska 12), Gorzela (Wschodnia 54), J. Koprowskiego (Nowomiejska 15). (b)

Dr. LUDWIK FALK

Nawrot № 7, telefon 28-07
powrócił.

Choroby skórne i weneryczne
od 10—12 i 5—7.

Piszą, piszą... memorjały.

W nadziei, oczywiście, że ktoś to kiedyś przeczyta.

Każdą myśl można wyrazić krótko i dobitnie, a przede wszystkim--poprawnie

Tak to już jest, że w każdej dziedzinie chętnie stosuje się u nas szablon.

Nowe rzeczy, nowe sposoby postępowania przyjmują się z trudem, ale skoro raz przyjęły się, szerzą się nagminnie i nabierają formy bezmyślnie — stereotypowej.

Przed laty przyjął się u nas obyczaj wystosowywania do władz przez związki, stowarzyszenia i organizacje zawodowe — memorjałów w sprawach natury zasadniczej. Obyczaj ten już oddawna za mienil się tak bardzo w bezmyślny szablon, że memorjały częstokroć zatracają swój istotny sens i — naturalnie — mijają się też częstokroć zupełnie z celem.

Z racji każdej nowej ustawy prawnej, lub nowego rozporządzenia zasypuje się odnośnie ministerja i inne instancje rządowe lub komunalne stereotypowymi „memorjałami”. Mało kto jednak zastanawia się w takich razach już nietylko nad tem czy w każdym wypadku właśnie taka forma wystąpienia jest konieczna, a już niebardzo zdaje sobie niejedną prowodyr sprawę z tego, jak taki memorjał winien być zredagowany,

jaki powinien mieć rozmiary zasadnicze itd.

To też często memorjał taki przypomina raczej — wszystko inne, niż... memorjał.

Widzieliśmy już foljały o kilkudziesięciu stronach, zawalonych gęstym piśmem maszynowym, zasługujące raczej na nazwę broszury... Vice versa — są memorjały „krótkie i węzłowate”, zawierające jedynie n. p. protest przeciwko danej ustawie, natomiast nie zaopatrzone w żaden motyw, w żaden argument, przemawiający za słusnością protestu.

Bywają jeszcze gorsze: memorjały, których autorami są — jeżeli nie zupełnie, to co najmniej — półanalfabeci... Mamy przed sobą „memorjał” takiej właśnie kategorii. Wystosowany on został do Min. Pr. i Op. Sp. przez t. zw. kartel związków NPR. (prawicy) w tak aktualnej obecnie kwestji wprowadzenia tabeli kar w przemyśle włókienniczym.

Przytaczamy ten charakterystyczny dokument dosłownie, zachowując nietylko swoisty styl, ale również swoistą ortografię oryginału:

„W myśl uchwały związku przemysłowców zostają wprowadzone

tabele kar w przemyśle włókienniczym, które wpłynęły na rozgoryczenie robotników, gdzie z tego tytułu powstają żywiołowe strejki, nie przynoszące żadnych korzyści stromom zainteresowanym, jak również wpływa (?) szkodliwie normalnemu (?) rozwojowi Państwa.

Przemysł włókienniczy opierając się na dotychczasowych przepisach, niczem nie był skrepowany w swoim rozmachu co do (?) rozwoju i nadal (!) nie potrzebował wprowadzać inowacje w postaci tak rozwickłych tabeli kar.

Wobec powyższego Ministerstwo Pracy, winno się przyczynić do zaniechania, przez przemysłowców w wywieszaniu tabeli kar, wskutek czego uniknie się dalszego nieporządane go bezrobocia.

Zarząd.

W taki sposób „redaguje” się memorjały.

Powracając do całokształtu sprawy: — ministrowie nasi, otrzymując sążniste i wodniste elaboraty, nie mają czasu na studjowanie ich, zaś wobec nieumotywowanych bliżej protestów — zwłaszcza jeśli chodzi o sprawy ściśle lokalne — z ledwością często orientują się w istocie cie kwestji. Czyż więc nie byłoby na miejscu, aby — jeżeli już w modzie jest szafowanie memorjałami — odnośnie autorzy pogłębili chociaż „problemat”: jak taki memorjał powinien właściwie być napisany? Że dobrą, poprawną polszczyzną — to rozumie się chyba samo przez się, pozatem: **memorjał winien być treściwy, jedyny, zawierać tylko istotę rzeczy, stanowisko autorów wobec niej, wreszcie — jasne motywy tego stanowiska.**

Wszystko inne mija się z celem i jest zgoła niepotrzebnym zużytkowywaniem energii...

Zauważmy jeszcze, iż bardzo często zdarza się, że w jednej kwestji, cały szereg drobnych związków czy to robotniczych, czy to kupieckich, czy to rzemieślniczych, zasypuje odnośny urząd memorjałami, o niemal **identycznym brzmieniu, wyrażającymi takie same postulaty, a będącymi mieli tem jaśniejszy obraz tego, co w zupełności zasługuje na nazwę nagminnie u nas rozpowszechnionej choróbki, którą nazwijmy: **memorjałomanja...****

J. Z.

Pierwszy pomnik w Łodzi

wciąż jeszcze nie jest gotów i nieprędko stanie na Pl. Wolności.

Powoli, bardzo powoli rodzi się na naszym gruncie pierwszy pomnik, mający ozdobić Łódź...

Od kilku lat już czekamy na Kościuszkę, od kilku lat już przygotowany jest Plac Wolności na przyjęcie wielkiego Naczelnika Narodu, a wciąż jeszcze nie zjawia się...

Ano — trudno. Będzie to pierwszy w naszym mieście pomnik, jeżeli więc budowę jego porównamy z porodem, przyjdzie do takiego wniosku, do jakiego od wieków już doszli ginekolodzy, że: pierwszy poród jest zawsze najtrudniejszy i najdłużej zawsze trwa...

Wniosek taki nasuwa się zresztą, obecnie zwłaszcza, gdy — jak się dowiadujemy — sprawa budowy pomnika znów napotyka pewne trudności.

Oto — w swoim czasie ogłoszony został przez magistrat konkurs na odlanie

pomnika w bronzie. Obecnie upływa termin zgłoszenia ofert, a do dnia wczorajszego nie wpłynęła jeszcze ani jedna oferta...

Wtajemniczeni w stosunki twierdzą, że nie znajdzie się tak łatwo specjalista od tego rodzaju odlewów.

Bowiem system odlewania pomników jest obecnie bardzo rzadko stosowany. Monumenty wykuwa się obecnie przeważnie bezpośrednio z kamienia.

W ten sposób więc budowa pomnika Kościuszkowskiego znów napotykała na trudności...

O ile nikt nadal się nie zgłosi, Komitet budowy zmuszony będzie zwołać posiedzenie na którym rozstrząsane sprawę ewentualnej zmiany odlewu lub też powtórzenia konkursu. A tymczasem — Łódź wciąż czeka i czeka na pierwszy pomnik... R.

Nadużycia w inspektoracie szkolnym.

Sekretarz Dąbrowski skazany na 1 rok i 2 miesiące więzienia.

Wczoraj w drugim dniu procesu przeciwko Stanisławowi Dąbrowskiemu, sekretarzowi inspektoratu szkolnego m. Łodzi rozpoczęła się rozprawa od oględzin przedłożonych sądowi dowodów rzeczowych, a następnie po zamknięciu przewodu sądowego zabrał głos przedstawiciel oskarżenia publicznego, prokurator Herman.

W konkluzji swego dłuższego przemówienia, w którym piętnował nadużycia popełnione przez oskarżonego na szkodę państwa, jak również na szkodę pracujących rzesz, obdarzających go swem zaufaniem, **żądał jaknasurowszego wymiaru kary.**

Następnie zabrał głos przedstawiciel prokuratury generalnej, który, stwierdzając, że wina oskarżonego została całkowicie udowodniona, wnosi o **zasądzenie na rzecz skarbu państwa całkowitego powództwa cywilnego w wys. 10.751 zł. wraz z odsetkami prawnymi.**

Oskarżony Dąbrowski bronił się sam. Twierdził on, iż w sprawie tej jest zupełnie niewinny i jako przykład panujących w owym czasie w inspektoracie stosunków podaje fakt, że pieniądze wypłacane mu były przez urząd skarbowy w **bilonie całymi workami**, co utrudniało mu w znacznej mierze kontrolę nad otrzymywanymi i wypłacanymi sumami. W dalszym ciągu prosił Dąbrowski,

że pobory jego wynosiły nie 233 zł., lecz po uwzględnieniu wszystkich potrąceń otrzymywał on pensję w wysokości 300 zł.

Wreszcie zaprzecza kategorycznie, **jakoby prowadził hulaszczy tryb życia**, wyjaśniając, że w czasie nieobecności żony zmuszony był dwukrotnie do stolarstwa się w restauracji, na co ostatecznie mógł sobie pozwolić.

W konkluzji swoich wywodów Dąbrowski prosi sąd o uniewinnienie go.

Po dłuższej naradzie sąd ogłosił wyrok mocą którego **Stanisław Dąbrowski uznany został winnym przywłaszczenia powierzonych mu sum z urzędu, kwoty uzyskanej ze sprzedaży nalepek na fundusz budowy Domu Narodowego im. Marii Curie-Skłodowskiej, jak również powierzonych mu przez kierowników szkół powszechnych sum, które wpłynęły z najrozmaitszych imprez w łącznej wysokości zł. 10.751 i w wyniku tego skazał go na łączną karę 1-go roku i 2-ch miesięcy więzienia, zamieniającego dom poprawy z zaliczeniem aresztu prewencyjnego od dnia 30 września 1927 roku. Nadto, przychylając się do wniosku przedstawiciela prokuratury generalnej zasądził od oskarżonego na rzecz skarbu państwa kwotę zł. 10.751 wraz z odsetkami. (p).**

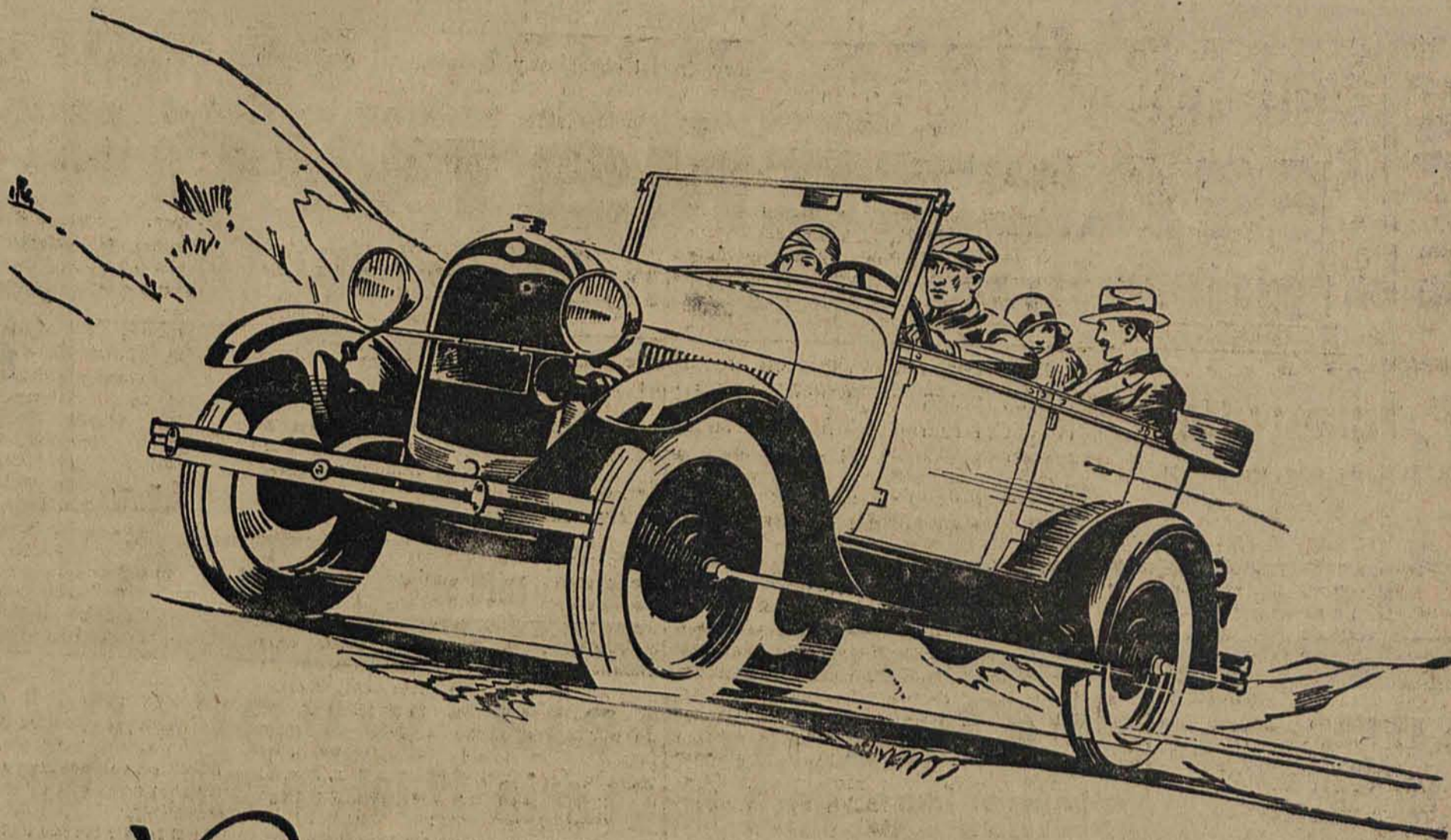
Votum nieufności dla magistratu miasta Pabjanic.

Onegdaj odbyło się w Pabjanicach posiedzenie rady miejskiej, które trwało do późnej nocy i miało nader burzliwy przebieg. Zaraz na wstępie, przed przystąpieniem jeszcze do obrad, niektórzy radni z opozycji wyrazili votum nieufności obecnemu magistratowi za jego niedbalstwo oraz szkodliwa dla miasta działalność. Między innymi, zarzucano magistratowi, że nie uczynił w kierunku dostarczenia miastu prądu elektrycznego, dalej, że samorzutnie podwyższył ceny biletów w miejskim kinematografie oświatowym, że nie podjął żadnej działalności w kierunku zwalczania bezrobocia i niesienia pomocy doróżnej bezrobotnym.

Po dłuższej burzliwej dyskusji, w której zabrał głos cały szereg radnych, należących do opozycji, wysuwając inne jeszcze zarzuty przeciwko magistratowi uchwalone zostało większością głosów 14-tu przeciw 12-u votum nieufności. (p)

LEKARZ-DENTYSTA
S. RAKISZSKI
powrócił
Zielona 6, telefon 53-52.

Nowy Ford wynagrodzi Wam zawód, jaki sprawiło lato

Dnie stają się krótsze, coraz prędzej mrok zapada. Niezadługo lasy w całym kraju przystroją się w purpurowe szaty pod przejrzystym niebem wczesnej jesieni. W sadach drzewa uginają się pod ciężarem dojrzewającego owocu. Wśród bagien i łąk słychać strzały: skończyły się wywczasy lisów i kaczek.

Któż nie pragnie korzystać z przepychu jesieni, lato niestety oszukało nas, i we własnym aucie rozkoszować się czystym, orzeźwiającym powietrzem pierwszych jesiennych dni? Jaki zaś inny wóz, jak nie nowy Ford najbardziej nadaje się do takich wycieczek?

W obszernym nowym Fordzie nawet po całodziennych podróży nie odczuwa się najmniejszego zmęczenia. Siedzenie kierowcy może być dowolnie ustawione, stosownie do potrzeby, wszystkie zaś szczegóły wozu przyczyniają się do wygodnej jazdy pasażerów. Szerokie, bogato obite siedzenia dają jadącym uczucie komfortu, zaś system zawieszania resorów, najlepszy jaki istnieje, neutralizuje wszelkie wstrząsy. Również i hydrauliczne amortyzatory, które dotąd spotykane były jedynie w najwyższej klasy wozach, przyczyniają się do cichego, równego biegu wozu. Nowy Ford trzyma się dobrze drogi nawet przy dużej szybkości, bierze z łatwością ostre wiraże, nie dając kierowcy nieprzyjemnego wrażenia, że tylko dwa koła trzymają się drogi.

Trzeba samemu wypróbować Nowy Ford, aby przekonać się o jego niebywałych zaletach. Znajdziecie w nim wszystko to, czego można wymagać

od nowoczesnego wozu. Jego lekka waga, łatwość manewrowania, silnik cichy o wielkiej mocy, 40 H. P., pozwalają na branie tym wozem najbardziej stromych wyniosłości, na gładkiej zaś nawierzchni bez trudu osiąga się szybkość 90-100 km. na godzinę. Akceleracja — jak w wozach sportowych: z 8 na 40 km. w ciągu 8 1/2 sekundy. Wóz ten zaopatrzony jest w niezawodny, sprawny i łagodny w działaniu system hamulców na cztery koła. Charakteryzują go niskie koszty napędu i utrzymania, co zawsze cechowało wyroby Forda.

Nierozpryskujące się szło szyby przedniej, składające się z trzech warstw razem klejonych jest ważnym czynnikiem bezpieczeństwa. Trwałość i moc wozu spotęgowana jest w dużym stopniu zastosowaniem elektrycznego spawania, zamiast śrub i nitów, jak poprzednio, dzięki czemu poszczególne części tworzą silną, zwartą całość.

Długie, niskie linje wozu oraz gustowne kombinacje kolorów przyczyniają się do jego pięknego zewnętrznego wyglądu. Wiele innych zalet i szczegółów wyposażenia, które dotychczas znaleźć można było tylko w luksusowych wozach, przesuwa nowy Ford do wysokiej klasy samochodów.

Już na pierwszy rzut oka zauważyć można, że nowy Ford jest wozem wysokiej jakości, aby jednak w pełni zapoznać się z jego zaletami, należy go samemu zbadać i pozwolić najbliższemu autoryzowanemu przedstawicielowi Forda zademonstrować próbną jazdę.

CENY:

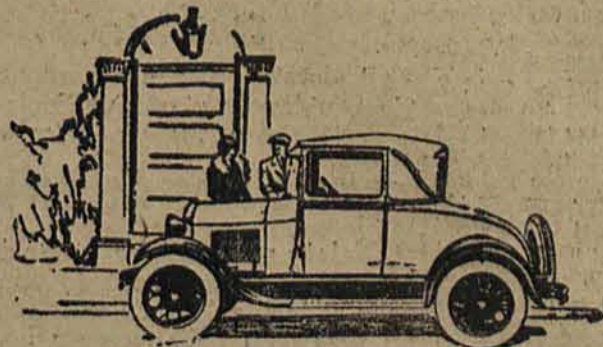
Roadster	Zł. 8450
Phaeton	8660
Coupé Handlowe	10.580
Tuder Sedan	10.760
Sports Coupé	11.205

Zderzak 295

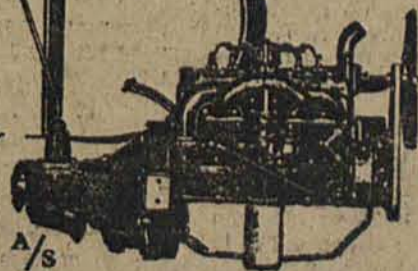
Ukryte 410

(dodatkowo Roadster i Coupé)

Wszystkie ceny rozumieją się f. o. b. Gdańsk łącznie z cłem. Bez podatku obrotowego.

FORD

FORD MOTOR COMPANY A/S

OTWARCIE SEZONU JESIENNEGO!

Dziś i dni następnych!!! Szlagierowy dramat obyczajowy, opowiadający o dziejach mężatki, którą nuda życia zawiodła na manowce erotycznych awantur i przygód

„MALŻEŃSTWO“

W rolach głównych: Brygida Helm i Gustaw Diersl

Mezycyżni

KTÓRZY kochacie w kobiecie uosobienie niewinności i czystości. KTÓRZY pragniecie w niej widzieć kurtyzanę i bachantkę. KTÓRYCH czaruje jej finezja i subtelność. KTÓRYCH pociąga jej perwersja i wyuzdanie. KTÓRZY pragniecie by kobieta jak tęcza grała całą gamą uczuć i nastrojów

wszystko to znajdziecie w grze niezrównanej Brygidy Helm

Od godz. 12-ej do godz. 3-ej cena wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

TEATR MIEJSKI.

Ostatnie dwa przedstawienia „Golema“ dane będą: dziś, w sobotę, o godz. 4 po południu oraz w poniedziałek o godz. 8 m. 30 wieczorem.

Dziś ceny najniższe, w poniedziałek — znieszone.

Bilety na poniedziałek przez cały dzień w cukierni Gostomskiego.

„ZAKLETA ZABA I JAŚ CHWAT“.

Pod tym tytułem wystawia teatr miejski w najbliższą niedzielę nową bajkę 3-aktową p. Szelburg - Zarembiny, urozmaiconą obficie śpiewem i tańcami.

Tańce układu J. Hryniewickiej.

Ceny znieszone.

Bilety dziś przez cały dzień w cukierni Gostomskiego. Każda osoba dorosła może wprowadzić jedno dziecko bezpłatnie.

„KSIEŻNICZKA TURANDOT“

dana będzie po raz ostatni na przedstawieniu popołudniowym jutro o godz. 3.30. Ceny popularne.

„DZIEJE GRZECHU“

w dalszym ciągu grane będą dziś wieczorem, jutro wieczorem oraz w środę.

TEATR KAMERALNY.

Dziś, w sobotę, oraz w dalszym ciągu jutro, w poniedziałek i wtorek pełna humoru i sentymentu komedia de Flers'a i Caillavet'a „Romans pana kasjera“ z Stefanem Jaraczem w popisowej roli zdradzonego kasjera bankowego.

W środę premiera „Szczyście Franca“ Pezzyńskiego.

Jutro, w niedzielę, o godz. 5 po południu „Papierowy kochanek“ po cenach zniesionych.

TEATR POPULARNY.

Komedia Nikorowicza „W gołębniku“ grana będzie dziś o godz. 4.30 po południu i 8.30 wieczorem, w niedzielę o godz. 4.30 po poł. i 8.30 oraz w poniedziałek o 8.30 wiecz dla zrzeszeń robotniczych.

SOBOTA, 22-go WRZEŚNIA.

12.00—13.00 — Muzyka z płyt gramofonowych firmy „Józef Weksler“ (Warszawa, Marszałkowska 132) — Jenerałnego Przedstawicielstwa na Polskę Wytwórni Angielskiej „Miss Master's Voice“, 1. Suppe: Uwertura „Chłop i panna“; 2. Rimski-Korsakow: Hymn do słońca; 3. Bach: Arja; 4. Bellini: Arja z op. „Purytanie“; 5. Serrano: Pieśń „Te quiero“; 6. Haydn: Wood: Śpiewające ptaki; 7. Kreisler: Piękny rozmaryn; 8. Muzyka lekka, 13.00—13.10 — Sygnał czasu, 9.44: 658 96287 579 111194 116205 117149 130082 131933 140994 141074 151376 153657.

STAWKI PO 250 ZŁ. 18 65 187 244 432 474 484 684 709 830 900 955 971 1043 067 137 158 246 248 301 449 644 797 908 937 2028 039 247 459 515 531 550 724 887 3005 144 230 385 587 603 635 809 831 4194 293 322 375 439 496 567 591 721 739 773 972 5210 345 454 556 536 550 584 652 670 755 842 6137 158 223 237 252 339 345 363 435 440 457 467 683 732 775 796 810 851 934 967 7301 373 719 840 965 8051 062 165 313 355 373 629 731 840 850 865 882 938 993 9102 123 389 773 797.

Pełna tabela wygranych czterdnastego dnia ciągnięcia 17-tej loterii państwowej.

Chcesz się wzbogacić?

Kup już los do obecnej 5-ej klasy.

Ogólna suma wygranych zł. 20 m. i 1000 w. Co drugi los wygrywa. Ciągnięcie trwa do dnia 13 października.

E. LICHTENSTEIN

Centrala kolektury: Warszawa, Marszałkowska 146

Oddział w Łodzi, Piotrkowska 72 (Gmach Grand Hotelu).

Firma egz. d. r. 1835. Tabela codziennych ciągnięć do obejrzenia u nas DARMO.

Wypłacamy wszelkie wygrane, stawki, zamieniamy na nowe losy.

W 14-tym dniu ciągnięcia 5-tej klasy 17-tej państwowej loterii padły następujące wygrane:

GŁÓWNE WYGRANE:

- Zł. 300.000 na nr. 52610. Zł. 75.000 na nr. 145554. Zł. 50.000 na nr. 50579. Zł. 10.000 na n-ry: 12634 101476 105008 138049 Zł. 5.000 na n-ry: 22718 82975 93788 138938. Zł. 3.000 na n-ry: 35082 52808 59414 69351 71511 97996 106377 139761. Zł. 2.000 na n-ry: 11444 20766 30133 42118 48743 70123 77097 78686 86573 97474 101171 113596 114355 127655. Zł. 1.000 na n-ry: 5703 7639 31111 33649 41034 54403 62920 74410 78958 86885 965 91213 96634 104646 112291 112500 122748 132755 134509 141297 Zł. 600 na n-ry: 6868 25946 31467 51940 57590 64300 64341 71414 73942 80120 86413 90465 90465 94491 658 96287 579 111194 116205 117149 130082 131933 140994 141074 151376 153657. Zł. 500 na n-ry: 2 171 1821 2439 3145 4337 4900 5761 5720 6652 8689 8964 10091 11094 12555 12869 14391 15587 15951 16417 16776 16817 18595 20283 21730 22764 25842 26099 27964 29393 29334 30927 34305 35420 35497 36969 39756 41844 44407 48168 48684 52182 470 799 815 53081 118 346 682 54579 866 55727 890 58127 937 59537 60930 61008 336 63508 64697 65057 251 509 66521 918 71627 814 72847 74813 76362 525 897 80750 82369 816 83502 84298 780 87311 88754 90596 91557 92244 547 94654 95183 96042 254 98701 99088 100357 101999 102665 103128 105579 106006 798 107444 107689 108081 109762 110151 110815 113462 113593 837 117744 118652 119045 497 120808 121245 126586 131268 133046 373 569 999 134296 135107 200 202 484 509 137539 816 139163 785 140771 141450 142820 143458 146994 147559 148090 481 149889 151817 152391 153869 154289 345.

Table of lottery numbers and prizes, including columns for winning numbers and prize amounts.

OSTRZEŻENIE D. A. PALACZY

Według oświadczenia jednej z poważnych firm polskich podajemy do wiadomości, że karbowanie tutek imitujące (naśladowe) „włókna białe merwowych“ niema żadnego znaczenia. Karbowanie bowiem nie wpływa zupełnie na jakość i smak tutek (giz).

Osobiste.

P. Jerzy Goldman syn znanego łódzkiego chirurga ukończył Ecole Centrale des Artes et Manufactures w Paryżu.

Należy pamiętać, że utrata łaknienia, bezsenność, niezdolność do pracy, cuchnący oddech zależą od wadliwej czynności przewodu pokarmowego i że Casarine Leprince w dawkach po 1 lub 2 pigułki wieczorem podczas jedzenia, usuwa szybko i niezawodnie wszystkie powyższe dolegliwości. Sprzedaż we wszystkich aptekach.

Tabele kar zostały usunięte.

Na zebraniach delegatów fabrycznych uchwalono przerwać strejk. We wszystkich fabrykach podjęta została normalna praca.

Powszechny strejk włóknarzy został więc, dzięki szybkiej interwencji rządu, zażegnany. Onegdaj w nocy, natychmiast po przybyciu do Łodzi delegatów ministerstwa pracy w osobach pp. inż. Gnoińskiego, naczelnika Ulanowskiego i radcy Szymanowskiego, odbyły się w tej sprawie decydujące konferencje w urzędzie wojewódzkim.

Po przedstawieniu przez inspektora Wojtkiewicza obrazu wytworzonej sytuacji zdecydowano natychmiast wezwać na konferencje przedstawicieli związków zawodowych. W nocy przybyli tedy do urzędu wojewódzkiego pp. poseł Szczerkowski i Walczak ze zw. klasowego, Kaźmierczak z „Pracy” i Mruk z Ch. D.

Charakterystycznym szczegółem jest, iż przedstawiciele rządu konferowali z przedstawicielami poszczególnych związków oddzielnie. Na naradach tych przedstawiciele robotników uzasadnili swe objeKCje co do wywieszonych tabel kar, podkreślając, gdzie i w jaki sposób sprzeciwiają się one ustawie.

Po szczegółowym rozpatrzeniu wysuniętych objeKCji, inspektor pracy Wojtkiewicz wydał swą decyzję o uchyleniu tabel do czasu uzgodnienia ich z przepisami prawa.

Na zapytanie delegatów rządowych czy decyzja ta jest wystarczająca dla odwołania uchwał strejkowych, przedstawiciele związków zakomunikowali, iż wypowiedzieć się w tej sprawie muszą delegaci fabryczni, do tego zaś czasu obowiązują zapadłe uchwały.

Wobec powyższego delegaci rządowi postanowili nie opuszczać naszego miasta, do czasu zupełnego wyjaśnienia sytuacji.

Wczoraj rano, wobec zapadłych onegdaj rezolucji strejkowych, stanęły wszystkie fabryki należące do związku przemysłu włókienniczego w P. P.

Strejk objął następujące zakłady przemysłowe: Scheiblera i Grohmana, Rozenblatta, Hoffrichtera, Silbersteina, Wulfsona, Allarta i Rouseau, Ossera, Ramischa, B-ci Seibert, Freidenburga, Krönninga, Eiertta, Kindermanna, Richtera, Buhlego, Dessurmonta, Leonharda, Stolarowa, Jarcocińskiego, Geyera, Schweikerta, Markusa Kohna, Prussaka, Steinerta, Haeblera, Dobrzyńska. Jedynie fabryki Poznańskiego, Widzewskiej Manufaktury i Biedermanna były czynne.

Stanął również szereg fabryk przemysłu średniego w Łodzi i na prowincji łódzkiej.

Przed gmachami fabrycznymi zbrali się strejkujący robotnicy, w oczekiwaniu wiadomości od swych delegatów. Gdy nadeszła wiadomość o nocnych konferencjach w urzędzie wojewódzkim i o decyzji inspektora pracy, tłumnie podążyli wszyscy do lokali związków zawodowych, gdzie odbyły się zebrania delegatów fabrycznych.

W związku ch-d.

O godzinie 10 rano rozpoczęło się ze-

branie delegatów w związku chrześcijańskim. Obszerny referat o wytworzonej sytuacji wygłosił sekretarz związku, p. Mruk, który nadmieniał przytem, iż na nocnej konferencji, po dokładnym rozpatrzeniu tabel kar, skonstatowano ujędowo, że przemysłowcy nie mieli słuszności i to właśnie spowodowało wydanie zarządzenia przez inspektora pracy o usunięciu tych tabel z murów fabryk.

Obecnie więc, kiedy żądaniom robotników stało się zadość, nic nie stoi na przeszkodzie do podjęcia pracy.

Po dość ożywianej dyskusji delegaci fabryczni postanowili natychmiast przystąpić do pracy.

W związku „Praca”.

W związku „Praca” odbyło się bezbranie delegatów fabrycznych przy udziale przybyłych do Łodzi posłów z klubu parlamentarnego „B.B.” Dratwy, Ciszaka i Waszkiewicza.

Po sprawozdaniu, złożonym przez p. Kaźmierczaka, wywiązała się ożywiona dyskusja, w trakcie której delegaci wygłaszali opinie, iż mimo uchylenia ta-

kich kar, należy strejk kontynuować, ponieważ niewiadomo, czy po tygodniu tabele te, z nieznacznymi zmianami, nie będą znów wywieszono.

W dyskusji zabrali również głos posłowie Ciszak i Waszkiewicz, którzy uspokajali robotników.

W konsekwencji postanowiono do pracy przystąpić, zachowując jednak do tymczasowy termin wymówienia umowy i zapowiadając dalszą walkę o przyznanie 20-procentowej podwyżki płac.

Niezależnie od powyższego delegaci postanowili upoważnić zarząd związku do wystosowania do związku przemysłu włókienniczego w P.P. pismo z żądaniem wypłacenia robotnikom należności za czas strejku,

wliczając w to wszystkie nieprzepracowane godziny podczas samorzutnych wystąpień w bieżącym tygodniu.

W związku klasowym.

O godzinie 4.30 po południu odbyło się pod przewodnictwem posła Szczerkowskiego posiedzenie komitetu wykonawczego związku klasowego. Na posiedze-

niu omówiono sytuację wywołaną decyzją inspektora pracy i w konsekwencji uchwalono jednogłośnie zarządzić likwidację strejku.

Bezpośrednio po tem posiedzeniu odbyła się narada komisji strejkowej, która zaakceptowała uchwałę komitetu wykonawczego.

O godzinie 6-ej odbyło się zebranie delegatów fabrycznych. Po ożywionej dyskusji jaka się rozwinęła nad wnioskiem komitetu wykonawczego, postanowiono również przystąpić do pracy, kontynuując w dalszym ciągu podjętą już akcję ekonomiczną.

Wyjazd przedstawicieli rządu.

Delegaci ministerstwa pracy i opieki społecznej, zastępca głównego insp. pracy inż. Gnoiński, zastępca dyrektora departamentu p. Ulanowski i radca Szymborowski w ciągu całego przedpołudnia bawili w urzędzie wojewódzkim w towarzystwie inspektora okręgowego inż. Wojtkiewicza, w oczekiwaniu wyników zebrań delegatów fabrycznych.

W godzinach popołudniowych, kiedy wiadomo już było, jakie rezolucje zapadły w związkach zawodowych, delegaci ministerstwa opuścili Łódź, udając się do Warszawy.

Opinia inspektora pracy.

Bezpośrednio po otrzymaniu ze związków zawodowych rezolucji, odwołujących strejk powszechny, zwróciłem się do okręgowego inspektora pracy Wojtkiewicza z prośbą o podzielenie się z nami opinią w tej sprawie.

Zainteresowałem się oczywiście tem, co wpłynęło na uchylenie regulaminów łącznie z tabelkami kar.

— Ustawa przewiduje — mówi insp. Wojtkiewicz — że inspektor pracy ma prawo uchylać wszelkie regulaminy niezgodne z tą ustawą. Dokładnie rozpatrzyłem tabele kar, które wywieszono w fabrykach i istotnie przyszedłem do przekonania, że zawierają one niektóre punkty niezgodne z przepisami rozporządzenia prezydenta Rzplitej z dnia 16 marca 1928 r. To właśnie skłoniło mnie do uchylenia ich, w celu uzgodnienia ich z przepisami prawa.

— A więc strejk jest już zupełnie przez to zażegnany?

— No, oczywiście. Z chwilą usunięcia powodu zatargu stał się nieaktualny sam zatarg. Rezolucje uchwalone na zebraniach w związkach są tego najlepszym dowodem.

W dniu dzisiejszym więc we wszystkich fabrykach łódzkich podjęta zostaje normalna praca. (—is).

Trup nieznannej kobiety.

Wczoraj o godzinie 10-ej rano na torze kolejowym pod Kuluszkami znaleziono zmasakrowane zwłoki młodej kobiety, nie dającej już żadnych znaków życia. Dotychczas nie ustalono, czy popełniła ona samobójstwo, czy też padła ofiarą nieszczęśliwego wypadku. Zabita nie posiadała przy sobie żadnych dokumentów osobistych. Pochodził ona prawdopodobnie z zamożniejszej sfery, gdyż była elegancko ubrana.

Rząd nie dopuści do nowego zatargu w sprawie płac włóknarzy.

W dniu wczorajszym na zaproszenie p. wojewody Jaszczolta przybyli ponownie o godz. 2.30 min. na konferencje do urzędu wojewódzkiego przedstawiciele związku klasowego w osobach przewodniczącego zarządu głównego posła Szczerkowskiego i kierownika związku p. Walczaka. W konferencji wzięli udział p. wojewoda Jaszczolt, wice wojewoda dr. Lewicki, zastępca głównego inspektora pracy p. Gnoiński, dyr. departamentu umów zbiorowych p. Ulanowski oraz okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz.

Na wstępie p. wojewoda zakomunikował przybyłym, że zaprosił ich celem zapoznania się ze stanowiskiem, jakie postanowił zająć związek klasowy wobec powziętej na poprzedniej konferencji decyzji uchylenia tabeli kar.

W odpowiedzi na to pos. Szczerkowski oświadczył, że podjęta przez władze tutejsze inicjatywa w kierunku zlikwidowania ostrego zatargu należy uważać za rzecz pierwszorzędnej wagi, że względu na sposób w jaki zatarg został zlikwidowany; dzięki niemu bowiem związek zawodowy ma obecnie możność zabrania głosu w sprawie tabeli kar a nie są postawione przed faktem dokonany, jak to miało miejsce przed anulowaniem wywieszonych o. statnio przez przemysłowców tabeli kar.

Jednocześnie poseł Szczerkowski wyjaśnił, że obecnie przedmiotem akcji robotników jest również strona ekonomiczna, w związku z tem, że zawarta w swoim czasie umowa wygasa z dnem 30 b. m.

Wobec tego zdaniem mówcy należy już teraz przystąpić do podwyższenia płac robotników, aby uniknąć ponownego zatargu, który musiałby się na tem tle wywiązać w najbliższej przyszłości.

W odpowiedzi na wyrażoną przez posła Szczerkowskiego obawę co do możliwości wyniknięcia nowego bezrobocia, zabrał głos dyr. departamentu umów zbiorowych p. Ulanowski, oświadczaając, że ministerstwo pracy jest w posiadaniu pisma okr. insp. pracy, do noszącego o wystosowaniu przez związki zawodowe pod adresem przemysłowców żądań podwyżkowych. W kwestji tej jest p. Ulanowski zdania że prawdopodobnie przemysłowcy starać się będą nie dopuścić do wytworzenia się nowego zatargu. O ileby jednak konferencja przemysłowców z robotnikami nie dała pomyślnych wyników, ministerstwo pracy poczyni wszystko możliwe w kierunku osiągnięcia porozumienia, jak to już niejednokrotnie miało miejsce w podobnych wypadkach. Co się zaś tyczy kwestji zagwarantowania robotnikom, że nowe tabele kar opracowane będą wspólnie z delegatami robotniczymi, przyrzekł p. Ulanowski że w sprawie tej ministerstwo pracy zaprosi do Warszawy zarówno przedstawicieli przemysłowców jakoteż robotników i tam na wspólnej konferencji uzgodnione zostaną poszczególne punkty oraz omówiona zostanie wysokość wymierzanych kar.

Dziś i dni następnych!
Pierwszy kameralny film polski

KROPKA NAD I

Role główne:
Lili Romska, Stefan Szwarc, Bianka Dodo
Reżyser: Juliusz Garden. Operator: Seweryn Stelmuwzel.
miejsca po 50 groszy i 1 złoty.

Dnia 21 b. m., po długich i ciężkich cierpieniach zmarła

b. p. ROZALJA ROTENBERGOWA z domu Dobrzyńska,

przeżywszy lat 73.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy Al. Kościuszki 22 na cmentarz żydowski nastąpi w niedzielę, dnia 23-go b. m. o godz. 1 po południu, o czym zawiadamiają pozostali w głębokim żalu

synowie, córka, synowa, wnukowie, prawnuk i rodzina.

Rocznik 1910.

Kto ma się zgłosić dziś.

W dniu dzisiejszym winni stawić się dla rejestracji w biurze wojskowo-policyjnym przy ul. Piotrkowskiej 212 mężczyźni rocznika 1910 zamieszkali w obrębie 5-go komisariatu policji o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, oraz zamieszkali w obrębie 13-go komisariatu policji o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G, H, Ch, I, J, K.

Jutro rejestracja nie odbywa się.

Anna Karenina.

Jedno z czołowych arcydzieł światowej literatury, słynny „romans romanów” w genialnej interpretacji najidealniejszej pary kochanków filmowych Grety Garbo i Johna Gilberta urasta do rozmiarów największego arcydzieła filmowego.

Konflikt wewnętrzny urodziwej Anny, walka jej uczuć w wyborze między mężem, synem, ogniskiem domowym, a kochankiem hr. Wrońskim, odtworzona została przez Gretę Garbo niezwykle mistrzowsko. Ta najbardziej płomienna ze wszystkich artystek świata dała sylwetkę porwijącą swą szlachetnością i szczerą miłością. John Gilbert potrafił dać postać idealnego kochanka, ogarniętego szaleństwem zaślepienia miłością namiętą nie znającą kompromisów. Na barwnym tle życia śmietanki towarzyskiej Rosji przedwojennej przeżywa się ta tragedia miłosna kobiety, która nie uszanowała świętości ogniska domowego i błyszczącego don Juana petersburskiego, lwa salonów arystokracji rodowej, błyszczącego oficera gwardji.

Reżyseria pod osobistym kierownictwem hr. Ilji Tołstoja bardzo wiernie odtworzyła rosyjskie środowisko.

Skrzynka do listów.

Na zasadzie art. 32 i 33 z Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 19 maja 1927 r. o prawie prasowym upraszam o zamieszczenie następującego sprostowania:

Dnia 15 października 1927 r. i 5 maja 1928 r. Redakcja „Ilustr. Republiki” zamieściła artykuły pod tytułami:

1) „Czołowy kandydat listy nr. 32.

2) „Afera Związku Lokatorów Prezes Pawłowski i jego krewni stanęli przed Sądem w których opisuje rzekome nadużycia popełnione przez niżej podpisanego w czasie, gdy był prezesem Związku Lokatorów i Sublokatorów, za które dostał się ona ławę oskarżonych.

Sprawa tych nadużyć znalazła się na wokandzie Sądu Okręgowego w Łodzi i w dniu 6 maja r.b. podczas rozprawy sądowej p. prokurator zrzekł się oskarżenia, a sąd wydał wyrok, mocą którego zostałem uniewinniony.

Tak więc zarzucane mi we wspomnianych artykułach czyny okazały się niezgodnymi z rzeczywistością.

Przeciwno wszystkim którzy świadomie wprowadzili w błąd opinię publiczną przez rozsiewanie o mnie fałszywych oszczerczych wieści wystąpiłem na drogę sądową.

Z szacunkiem:

B. prezes Centr. Związków drobn. Kupców i Centr. Związku lokatorów i Sublokatorów oraz ławnik sądowy,

D. Pawłowski,

Łódź, dnia 17 września 1928 r.

Tragiczna śmierć na ulicy.

Przyjechał z wizytą do syna i został przejechany przez auto.

W dniu wczorajszym na ulicy Kopernika jechał półciężarowy samochód wojskowy Nr. 2448, kierowany przez szofera 22-letniego Kazimierza Fligela z 4-go dyjonu samochodowego w Łodzi.

Wobec tego, że przy zbiegu ulic Kopernika i Łąkowej stał właśnie na przystanku wagon tramwajowy, kierowca auta wyminał wagon z lewej strony, co jest nie dozwolone, i co też pociągnęło za sobą okropne skutki.

Mianowicie w chwili, gdy auto miało się już zrównać z przednią platformą wozu tramwajowego, wyłoniła się z poza niego sylwetka jakiegoś przechodnia zdążającego na przeciwległy chodnik.

Szofer usiłował w ostatniej chwili skrócić w bok, co jednak nie odniosło pożądanego skutku, gdyż przechodzień znalazł się już tymczasem pod kołami

samochodu, ten zaś wskutek nagłego skręcenia najechał na ściek wskutek czego przednie koło zostało strzaskane.

Wezwany na miejsce wypadku lekarz pogotowia miejskiego stwierdził już tylko zgon przejechanego wskutek zgniecenia klatki piersiowej.

Jak się okazało w trakcie dochodzenia policyjnego, zmarłym jest 49-letni Julian Strobel z zawodu majster, zatrudniony w fabryce amunicji w Starachowicach.

Strobel przybył do Łodzi celem przeprowadzenia w tutejszej kasie chorych kuracji nerek i zamieszkał chwilowo u syna swego przy ul. Gdańskiej 146.

Ten ostatni w niespełna pół godziny, będąc powiadomionym przez policję, przybył na miejsce wypadku i z rozpaczy usiłował nad zwłokami ojca popeł-

nić samobójstwo, w czym przeszkodził mu posterunkowy VIII-go komisariatu Młokowski.

Zebrana na miejscu wypadku publiczność okazała gorące współczucie młodemu, bo zaledwie 20-letniemu chłopcu który w tak nagły sposób został osierocony zhorzecząc jednocześnie sprawcy nieszczęścia.

Na miejsce wypadku przybyli dowódca żandarmerji O. K. IV mjr. dr. Riesser oraz funkcjonariusze VII-go komisariatu, którzy przeprowadzili dochodzenie, ustalając winę szofera, gdyż jechał on nieprzepisowo i usiłował wyminać tramwaj z lewej strony co jest niedozwolone.

Zwłoki nieszczęśliwej ofiary nieostrożnej jazdy przewiezione zostały do prosektorjum miejskiego. (6).

Podróżowanie jest sztuka

a jej tajemnica polega na nie wyrzekaniu się wygod w drodze. Umożliwia to woda kolońska "4711". Podczas podróży w upalny dzień zawdzięczamy jej miłe uczucie chłodu i świeżości, a jej korzenny zapach nadaje nawet najbardziej pustemu pokojowi hotelowemu charakter domowego zacisza.

Woda kolońska "4711" z niebiesko-złotą etykietą — oto legitymacja prawdziwego mistrza w sztuce podróżowania.

4711. Eau de Cologne

(Gen. Zast. na Rzeczypospolitą Polską: Zygyrd Bochner i S-ka, Działcice).

FINANSOWANIE EKSPORTU.

W ostatnich dniach coraz więcej sły się o opracowaniu przez premiera Bartla i ministra Kwiatkowskiego zasadniczego programu przeciwdziałania trwałemu ujemnemu saldu bilansu handlowego. Dzienniki doniosły o zamierzonym wyjeździe ministra przemysłu i handlu do Londynu co pozostawać ma w związku z zamiarem powołania do życia banku eksportowego będącego częścią owego programu.

Niejednokrotnie już mieliśmy okazję wypowiadać poglądy na sprawę bierności bilansu. Podnosił się, że jest ona zjawiskiem strukturalnym: Rozbudowa gospodarcza w obecnych warunkach, powoduje w sposób nieunikniony bardzo znaczny import.

Kto wyznaje taki pogląd, ten z konieczności wątpi w skuteczność wszelkiego rodzaju mechanicznych hamulców importu; wierzy natomiast, że nie ma nabezpieczeństwa dla stałości waluty, jeżeli tylko kredyty zagraniczne równoważące obecne ujemne saldo bilansu handlowego, stwarzają warunki rozszerzenia produkcji i warunki eksportu towarów albo kapitałów w przyszłości.

Przeciwdziałanie bierności bilansu moż

na biernie, albo czynnie. Biernie—wtedy, gdy zwalczą go się mechanicznym ograniczeniem importu. Czynnie—gdy stwarza się warunki wzmożonego eksportu.

Z pogłosek, które się pojawiają wnioskować można, że rząd rozumie niższą wartość gospodarczą obrony biernej i jej ograniczoną skuteczność w czasie i stara się punkt ciężkości przenieść na obronę czynną. Niewątpliwie takie stanowisko jest bardziej w zgodzie z poglądem tutaj reprezentowanym.

Rząd zamierza, jak można sądzić przyciągnąć do organizacji naszego eksportu kapitały zagraniczne.

Import nasz umożliwiony jest dopływem poważnych kredytów zagranicznych. Chodzi niejak o to, aby obecne kapitały pracowały również dla drugiej strony bilansu handlowego.

Koncepcja niewątpliwie słuszna. Eksport uzyska rozmach tylko wtedy, gdy będzie odpowiednio finansowany. Poza rozszerzeniem eksportu pozostaje wielkie pole przejęcia obecnego eksportu z rąk obcego pośrednictwa w ręce polskie. Obecne pośrednictwo powoduje, iż najważniejsze polskie artykuły ekspor-

towe wychodzą na rynek światowy po cenach ogromnie obniżonych, co skutkuje oczywiście wielką stratą w bilansie handlowym.

Jak słyhać, rząd zamierza powiązać sprawę dopływu kapitału zagranicznego do finansowania naszego eksportu ze sprawą założenia specjalnej instytucji finansowej. Ma powstać specjalny bank eksportowy akcyjny, którego część akcji pozostawać ma w reku rządu.

Po stabilizacji waluty lansowane już były projekty stworzenia specjalnego banku eksportowego. Pamiętamy, że projekt ten został wkrótce porzucony. Wskazywano wtedy, że niepotrzebne jest stwarzanie instytucji nowych tam, gdzie odnośne zadania spełnić mogą zakłady istniejące. Przy naszym rozdrobieniu kapitałowym w instytucjach kredytowych tworzenie nowych instytucji jest samo przez się niepożądane. Okazało się jednak, iż w naszych warunkach eksport musi być oparty o specjalną instytucję finansową, któraby całą swą siłę poświęciła jednemu celowi — pótęgowaniu naszego wywozu.

Dr. A. Z.

GIELDY.

URZĘDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ z dnia 21 września 1928.

CZEKI: Belgja 123.92, Holandia 357.55, Londyn 43.25, 43.24.75, Nowy Jork 8.90, Paryż 34.83.50, Paryż 34.83.50, Praga 26.42.50, Szwajcaria 171.55 Wiedeń 125.46, Włochy 46.64, Marka niemiecka 212.49.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 134.50, Bank Handlowy 117 Bank Polski 178, Bank Zachodni 32.50, Bank Zarobkowy 80, Cukier 63, Węgiel 98.50, 100, 99.25, Ostrowieckie 114, 114.50, Parowozowy 38, Rudzki 41.50, 42, Starachowice 51.50, 51.25, 51.50, Elektrownia w Dąbrowie 88.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Dolarówka 91.50, 5-proc. pożyczka konwersyjna kolejowa 67, 5-proc. pożyczka konwersyjna kolejowa 61.15, Pożyczka dolarowa 86.50, 86.25, Pożyczka kolejowa 103, 8-proc. Banku Gosp. Kraj. 94, 4-proc. listy zastawne ziemskie zł. 47.25, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 52, 51.75, 52.25, 8-proc. listy zastawne ziemskie zł. 79, 4 i pół proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 52.50 8-proc. m. Warszawy zł. 71.50.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 20 września. Bawelna amerykańska. Styczeń i luty 9.08, marzec i kwiecień 9.11, maj, czerwiec i lipiec 9.14, sierpień 9.10, wrzesień 9.09, październik 9.19, listopad 9.07, grudzień 9.08, loco 9.97.

Liverpool, 20 września. Bawelna egipska. Sakellariadis: styczeń 16.82, marzec 16.86, maj 16.76, październik 16.34, listopad 16.30, loco 17.35 Nowy Jork, 20 września. Bawelna: Otwarcie, styczeń 17.60, marzec 17.52—53, maj 17.48—50, lipiec 17.40—50, październik 17.60—65, grudzień 17.57—58. Środkowe: styczeń 17.64, marzec 17.53, maj 17.48, lipiec 17.42, październik 17.59, grudzień 17.60.

Reszty notowań brak z powodu zaburzeń atmosferycznych.

UBEZPIECZENIE

obligacji 4% premjowej pożyczki inwestycyjnej 1928 r. od losowania amortyzacyjnego odbyć się mającego w dn. 1 października r. b. przyjmuje

KANTOR WYMIANY I LOTERJI
JÓZEF HIRSZBERG
Łódź, Piotrkowska 24, tel. 8-44, 56-54.

„ARARAT” Teatr Rewjowo-Kam.
— Kier. M. Broderzon. —
43 Zachodnia 43

Ostatnie dni!!

Dziś 2 przedstawienia o godz. 4 pp. (ceny popularne) i o godz. 9.30 punkt. świetnego programu

Hotel „Terkałja”.

Bilety do nabycia od godz. 1 po poł. przy kasie.

DOM POŃCZOSZNICZY

— p. f. —

„SZPIRO”

ul. Cegielińska 32

na nadchodzący sezon przygotował wielki wybór pończoch, reform i białizny najprzedniejszych gatunków.

Na składzie pończochy firmy „HELLOS”.

Dr. Leon Szajerowicz
powrócił.

Choroby wewnętrzne (spec. serca i przemiany materji) choroby kobiece, do 11 r. i 5-7 w. TRAGUTTA 8. Tel. 35-71.

Dr. H. Rózaner

Choroby skórne i weneryczne
Narutowicza 9 — powrócił.

Dr. med. W. Eychner
GINEKOLOG — AKUSZER
POWRÓCIŁ

Zgierska 11. Telefon 34-72.
Przyjmuje od 6—8 wiecz.

Dr. A. Gibiański
powrócił.

Krajowy związek i stow. fabrykantów

walczyć będą przy wyborach do izby przemysłowo-handlowej.

W dniu onegdajszym w stowarzyszeniu fabrykantów przemysłu włókienniczego (Zachodnia 68) odbył się zjazd centrali zrzeszeń fabrykantów okręgu łódzkiego, istniejącej przy pominięciu stowarzyszeniu w sprawie wyborów do Izby przemysłowo-handlowej.

W zjeździe brały udział przedstawiciele przemysłu włókienniczego Łodzi, Zgierza, Pabjanic, Zduńskiej Woli, Aleksandrowa, Konstancyna, Bełchatowa i Turka.

Z ramienia zarządu stowarzyszenia brały udział w obradach prezes R. Biberger i wice-prezes Łapp oraz dyrektor Br. Biberger.

W pierwszym rzędzie omawiana była sprawa ustalenia klucza wyborczego przy podziale mandatów między poszczególne organizacje.

Po dłuższych debatach klucz wyborczy został ustalony, przyczem za zasadę przyjęto, iż połowę kandydatur na listach zajmą przedstawiciele łódzkiego przemysłu, drugą zaś reprezentanci przemysłu prowincjonalnego.

Pozatem ustalona została kolejność list.

Po rozpatrzeniu szeregu spraw związanych z taktyką wyborczą uchwalona została rezolucja, obowiązująca do głosowania wyłącznie na własną listę na zasadzie ustalonego klucza.

Z powyższej uchwały wynika, iż

wbrew życzeniom i przewidywaniom komisarza wyborczego inż. Bajera, do bloku w drugiej kurji sekcji przemysłowej izby nie dojdzie, wobec czego przy wyborach wystawione będą dwie zwalczające się listy krajowego związku i stowarzyszenia fabrykantów. —j—

W notesiku busnessmana.

Łódź, 22 września.

NA RYNKU ZBOŻOWYM ceny żyta i jęczmienia utrzymały się w ostatnich dniach niemal na niezmiennym poziomie, podczas gdy ceny pszenicy i owsa doznały znacznej niżki. Zniżka cen na pszenicę jest wynikiem analogicznego kształtowania się cen zagranicą, gdzie tegoroczne zbiory pszenicy wypadły bardzo dobrze.

KONSORCJUM BANKÓW AMERYKAŃSKICH złożyło w tych dniach ministerstwu skarbu ostateczny projekt zmian statutów polskich instytucji kredytu długoterminowego ziemskiego w celu powołania do życia Centralnego Banku Ziemskiego. Jak wiadomo, inicjatorem tej myśli jest p. Dewey, który uważa, iż dla wprowadzenia obligacji kredytu długoterminowego na rynek światowy niezbędna jest konsolidacja instytucji emitujących.

UTWORZENIE WIELKICH SYNDYKATÓW eksportowych projektowane jest w celu zmocnienia organizacji naszego eksportu. Twierdzą, iż w najbliższej przyszłości utworzony będzie syndykat dla eksportu nierogacizny.

DOŚWIADCZENIA NAD PRZEMIAŁEM żyta przeprowadzi po ferjach letnich komisja normalizacyjna.

NA EKSPORT POLSKIEGO WĘGLA zawarte zostały ostatnio dwie umowy: jedna do Finlandji, druga do Łotwy. Dostawy te obejmują 75 tys. tonni na użytek kolei.

KOLEJ KRAKÓW—MIECHÓW wybudowana będzie przez ad hoc stworzoną spółkę akcyjną. Koszt budowy obliczony jest na 16,5 milj. zł. Długość linii — 66 km.

WZORY I MODELE nadsyłane z zagranicy dla polskiej produkcji eksportowej mają być — według zarządzenia ministerstwa skarbu — przepuszczane na podstawie zaświadczeń izb przemysłowo-handlowych. Na zadanie fabryki należy zastosować t. zw. odprawę warunkową, pobierając jedynie zabezpieczenie cla. Etykiety, rysunki etc. nadsyłane przez zagranicznych odbiorców pod adresem firm eksportujących a mające służyć do łatwiejszego zbytu towaru zagranicą mogą być odprowadzane za zaświadczeniem izby przem. — handl.

PODWYŻKA TARYFY na wszystkich kolejach wąsko-torowych w całym państwie tak prywatnych jak i państwowych nastąpi od 1 października. Podwyżka wyniesie: w II klasie: z 10,5 gr. za km. na 12,6 gr., zaś w III kl. z 7,5 gr. za km. na 8,4 gr.

Zawiadomienie.

Niniejszym zawiadamiamy, że otrzymaliśmy reprezentację firmy
Nederlandsche Kunstzijdefabriek
„ENKA” Arnhem, HOLANDJA.

Nasz skład konsygnacyjny jest bogato i stale zaopatrzoney we wszelkie gatunki

PRZĘDZY JEDWABIU SZTUCZNEGO.

Zwracamy uwagę na specjalne gatunki PRZĘDZY POŃCZOSZNICZEJ (Waschseide).

Dom Handlowo-Komisowy

„SAIR” — SP. AKC —
w Warszawie

ODDZIAŁ w ŁODZI

ul. Prez. NARUTOWICZA 32,
telefon: 25-86, 44-86, 75-00.

MATKI! Uświadamiajcie wasze córki w przeciwnym bowiem razie one... was uświadomią!..
Motto z dramatu obyczajowego p. t.

„CÓRKA NA WYDANIU”

wkrótce

w kinie „Capitol”

Profesor Leopold

NASSBERG

pianista i kompozytor wznowił lekcje
Nowo-Cegielińska 22, m. 16

Według orzeczenia Państwowego Wydziału Chemji Analitycznej popartego uznaniem milionów palaczy w kraju i zagranicą nasze TUTKI (GILZY)

„PEŁNOWATKI” i bibułki „ALTESSE” oraz tutki „Mokka” — „Pełnowatki” przewyższają co do smaku i jakości najlepsze wyroby francuskie.

CAPITOL

róg Zawadzkiej i Zachodniej.

Dziś i dni następnych!

Dziś i dni następnych!

Bohaterski kochanek

JOHN GILBERT

w towarzystwie

Eleanor Boardman

i Roy d'Arcy

w emocjonującym dramacie p t.

Bardelys, księżę miłości.

Nad program?

Nad program?

Wieka orkiestra symfoniczna z udziałem **ORGANÓW** pod batutą p.

Sz. Bajgelmana

Uwaga: Ceny miejsc na I seans w dni powszednie od 50 gr. i 1 złoty. godz. 1-3, w soboty, niedziele i święta

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystryczny przy Górnym Rynku

Piotrkowska 294, tel. 22-89

(przy przystanku tramw. pabjanickich) przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 7-11 po poł. Szczepienie ospy, analizy (mocz, krew, mocz, płwocin etc.) operacje, opatrunki.

Porada 3 złote

Wizyty na mieście.

Zabiegi i operacje od umowy Kapiele świetlne. Naświetlanie lampą kwarcową Roentgen. Elektryzacja. Żęby sztuczne, korony złote, platynowe i mosty.

W niedziele i święta do godz. 2 po p.

DR MED **S. KAIZER**

Specjalista chorób Skórnych i wenerycznych i włosów Gabinet Röntgena światło-leczniczy. ul. Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej Tel. 29-45. Przyjmuje od 8-2 -8 Dla pań oddzielna poczekalnia od 5-8 po

Dr. med. **P. BRAUN** przeprowadzi się na ul. Benedykta 1. tel. 40-26. Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem. (Lampa kwarcowa) przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8 po

Dr. med. **Lubicz** Ceglarniana 43 Tel. 41-32. powrócił. Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucnych. Naświetlanie lampą kwarcową. Przyjmuje od g. 8 do 10 rano i od 5-8 w. Dla pań od 3-5 oddzielna poczek.

Lektor **Klinger** Choroby weneryczne, skórne i włosów leczenie lampą kwarcową. Andrzejka Nr. 2 Tel. 32-28. Godziny przyjęć: od 1.30-2.30 dla Pań od 6-8 dla Panów Wniedziele i święta 10-12

Doktor **Wolkowyski** P. wrócił. Ceglarniana 25. Specjalista chorób skórnych, wenerycznych. Leczenie lampą kwarcową. Przyjmuje od godz. 8-10, 12-2 i 4-8 w niedz. i święta 9-11 Dla pań od 4-5 oddzielna poczekalnia.

PIERWSZA W KRAJU SPÓŁDZIELNIA KSIĘGARSKA

„KSIĄŻKA”

Warszawa, Krucza 26.

Poleca następujące wydawnictwa:

	Cena zł. gr.
Bal S. O. O skutecznym myśleniu	—,30
Beer. M. Historia powszechna socjalizmu i walk społecznych (5 tomów)	10,—
Besen. Tadeusz Rechinowski (monografia)	4,—
Cunow K. Pochodzenie religii i wiary w Boga	4,50
Jesienin S. Pugaczow (poemat)	1,80
Kropotkin P. Wielka rewolucja francuska (2 tomy)	7,60
Lomnicki R. Komuna Paryska	1,—
Pankiewicz J. Z Parany i o Paranie	—,20
Rutecz S. Jak upadła Polska szachecka	1,50
Sempolowska S. Z tajemnic Ciemnogrodu Cz. II	—,90
Stefanski E. Racjonalizacja przemysłu	1,80
Wieński J. Zrzeszenia na roli	—,05
Z. M. Z kobiecej niedoli	1,—
Zarzy W. Wolny agitator i inne nowele	—,60

Zamiejscowym wysyłany za załączeniem pocztowej kartki katalogowej.

Gimnazjum Żeńskie Klary Wolosnowej

I ŚWIAT DZIECĘCY

(w ogrodzie) Pomorska 18 (w ogrodzie)

Zapisy uczennic do wszystkich klas od wstępnej do 8-aj przyjmuje kancelaria codziennie od 9-1 i od 4-6 pp

Egzaminy systemem lekcyjnym.

Gimnastyka, Rytmika i Taniec Artystyczny

ZINA KRUSZÓWNA

Poluśniewa 3, miesz. 45, telefon 57-66.

Komplety dla dzieci od lat 4—Gimnastyka higieniczna dla pań

Zapisy codziennie prócz niedziel od 12-2. — Telefon 57-66.

Dla pań pracujących komplety wieczorowe

JEDYNY SPECJALNY (OD 1863. ERZYSTUJĄCY) ZAKŁAD

KEFIRU LECZNICZEGO K. SIGALINY

WYPIĆ MOŻNA NA MIEJSCU, DOSTAWA DO DOMU NA ŻĄDANIE

UL. NARUTOWICZA (DZIELNA) 6, TEL. Nr. 4640.

W dniu dzisiejszym t. j. w sobotę 22 września na boisku gim. im. J. Piłsudskiego przy ul. Sienkiewicza 48 odbędą się zawody między drużynami:

- siatkówka żeńska „Sobolewska” — „Szczańicka”
- siatkówka męska Y. M. C. A. — „Oświata”
- koszykowa. Absolwenci — Y. M. C. A.
- narodówka gim. im. Piłsudskiego — gim. Niemieckie.

Staranny dobór drużyn i sprężysta organizacja daje nadzieję, iż zawody te będą wielkim wydarzeniem w życiu sportowej Łodzi.

Spieszcie zatem wszyscy miłośnicy sportu na boisko przy ul. Sienkiewicza 48, gdyż nie tylko zobaczycie piękną grę zespołów ale i poprzecie Spółdzielnię przy gim. im. E. Szczańickiej.

HEMOROIDY

STAN ZAPALNY - KRWAWIENIE SWĘDZENIE

USUWA

HEMORIN-KLAWE

Pracownia kapeluszy **Tekli Haltrechtowej i Stefanji Lewiowej**

poleca ostatnie modele paryskie oraz kopje.

Adres: Piotrkowska 51 I.I piętro front.

Dr. med. **J. Herszfinkel**

Spec. choroby dzieci

Zawadzka nr. 15, telef. 11-87. Przyjm. 8-10 r. i 3-5 popoł.

Masażysta **S. KAIZER**

Zawadzka 27. Powróżka.

Łóżka polowe Leżaki. Krzeselka dziecięce firmy **„OMEGA”**

Z wieloletnią gwarancją Fabryka Łóż, Juljusza 4. Żądać we wszystkich składach mebli.

Dr. med. **Z. RAKOWSKI** Tel. 27-81

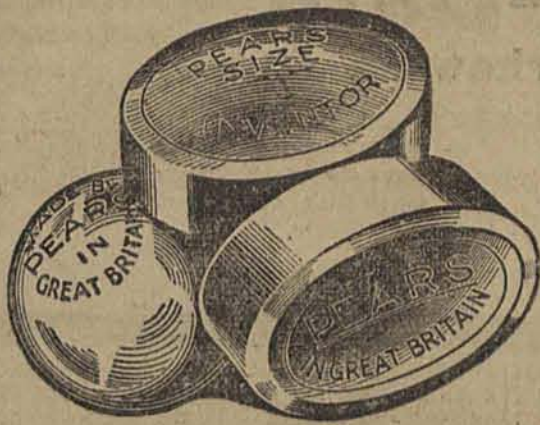
Specjalista cho. ob. uszu, nosa, gardła i płuc.

Konstynowska 9. Godz. przyj. od 12-2 i 5-7.

Lek. dent. **Kajzer -- Grabińska**

Zawadzka 27. Powróżka.

Od stu lat zgórą mydło PEARSA jest „królem mydeł i mydłem królów.“ Poza tem, pięć pokoleń najpiękniejszych kobiet świata były jego wiernymi zwolenniczkami, bo wypróbowały fenomenalne zalety tego wspaniałego mydła, osiągając aksamitnie gładką i świeżą cerę.

MYDŁO PEARSA

Krystalicznie czyste — Niebywale wydajne.

A. & F. Pears, Limited, London.
Założono w roku 1789.
Dostawcy Królewskiego Dworu Anglii.

Wylączne przedstawicielstwo na Polskę i Gdańsk:
"UNIONPOL," A. DE-LUGA,
Warszawa, ul. Piękna, 20.
Tel. 60-69. T.P.P.D. 1-14PL

Dr. med. ADAM BENDER

Choroby wewnętrzne.
Specjalność serca.
Przejazd nr. 30, telef. 54-68.
Przyjmuje od 5—7 po poł.

Dr. Trachtenberg powrócił.

Narutowicza 11, tel. 33-16.

Dr. med. Jakób Eychner powrócił.

Aleja 1-go Maja 16
Telefon 11-24.

40--50 warsztatów

mechanicznych angielskich (do 72c) w dobrym stanie

poszukiwane do kupna.

Żądane: własny gmach i siła.
Oferty do admin. „Republiki“ sub „Paraz“

Dają gotówkę pod 1-szą hipotekę.

Oferty do admin. „Republiki“ pod „100“.

Kursy zawodowe Kroju i Robót Ręcznych A. KOPYDEŃSKIEJ

Dnia 20 b. m. rozpoczyna się lekcje na kursie wszelkich robót ręcznych i artystycznych. Trykotarstwa ręcznego, liworyzacji i haftu maszynowego. Po ukończeniu kursu uczenie otrzymują świadectwa. Zapisy w kancelarii i kursów Piotrkowska 154 od 10—1 i od 6—8.

KURSY KOSMETYCZNE

Dr. Marij Lewinsonow | Cegielna 6, m. 3
Masaże. Pielęgnacja twarzy, ciała, włosów. Po ukończeniu kursów wydaje się świadectwo. Zapisy codziennie.

OKAZYJNIE DO SPRZEDA- NIA OBRAZY

pierwszorzędnych malarzy polskich: Fałata, Kossaka, Wyczółkowskiego, Kędzierskiego, Borucińskiego, Axentowicza etc., FORTEPIAN salonowy Beckera, brzozy, porcelana. Warszawa, Czackiego 1, m. 5, tel. 194-72.

Lekarz-dentysta H. Jankowska-Lifszycowa powróciła.

Sienkiewiczza 18, tel. 76-08

Dr. Lichtensztajn powrócił.

Andrzeja 28

Dr. Mandelsowa powróciła

telefon 22-02.

Do sprzedania:

Rury żebrowe do ogrzewania i suszarni. Belki żelazne. Szyny kolejowe i kolejkowe. Drut kolczasty, oraz części transmisyjne. (27)
Południowa 37 tel 59-07

Halina Sołowiejczyk wznowiła lekcje gry fortepianowej.

Zawadzka 36 m 9.

Artysta wyzw.

Paulina Berlinowa powróciła i wznowiła lekcje gry fortepianowej.

Narutowicza 47 m. 16.

Potrzebny pracownik

na wyjazd na Kresy do wyrobu swetrów damskich. Osoba pojedyncza, warunki bardzo dobre. Oferty składać natychmiast. Łódź — Chojny ul. Żymna 25. Bolesław Stanisławski, naprzeciw gmachu szkolnego.

Młody, inteligentny, energiczny

Sprzedawca (wojazer)

dobrze obeznany z korespondencją handlową i buchalterią.

pragnie zmienić posadę.

Pierwszorzędne referencje. Oferty sub „Energiczny“ do adm. „Republiki“

ZYDZI! UWAGA!

Wyszły z druku modlitewniki świąteczne — MACHZORIM z tekstem hebrajskim i polskim. Przekład rab. dr. M. Wundermana i dr. C. Korna. — Oprawa ozdobna w 4-eh tomach. — Do nabycia w wielkim wyborze i po cenach przystępnych w księgarni A. M. Grubsteina, Wschodnia 54, front. 1-e piętro.

Okazja SAMOCHÓD

mar. Chevrolet karetki cztero osobowa prywatnie do sprzedania. Wiadomość 6-go Sierpnia 16, u dozorczy.

Do kompletu

pierwszy rok nauzczenia i wspólnych spacerów w zimę jeszcze dwoje intelgenych dzieci.

Szenbergowa, ul. Konstancyńska 47 od 3—4.

Zakład koszykarski

M. Chmielewskiego

Łódź, Narutowicza 44.

Posiada na składzie wszelkie meble koszykarskie oraz przyjmuje wszelkie obstalunki i reperacje koszyków i mebli koszykarskich

Poszukiwane

w śródmieściu mieszkanie 4-0 pokojowe z wszelkimi wygodami Oferty sub. „H.P.“ do Republiki

Motor

elektryczny o sile 6 K. M. w dobrym stanie do sprzedania. Wiadom.: BIURO ELEKTROT, ul. Piotrkowska 50.

Bezinteresownie!

Czytelnikom „Ilustrow. Republiki“ — Napisz imię nazwisko, miesiąc urodzenia, otrzymasz darmo broszurę, określenie charakteru, zdolności, przeznaczenia. Poznasz kim jesteś, kim być możesz. Adresuj Warszawa, Redakcja „Wiedza Tajemna“, Skrzynka pocztowa 571. Załączyć niniejsze ogłoszenie. Znaczek pocztowy na przesyłkę.

Dr. med. S. Bogusławski

leczy naturalną bezlekarstwowa metodą kregarstwa — choroby: nerwowe, wewnętrzne, przemiany materji (artretyzm) i kobiece Godz. przyjęć od 5 do 7 wiecz. prócz niedziel i świąt. ul. NAWROT Nr. 2, I p., front.

Pończochy jedwabne

i inne, suknie trikotowe i t. p. przyjmuje do reperacji.

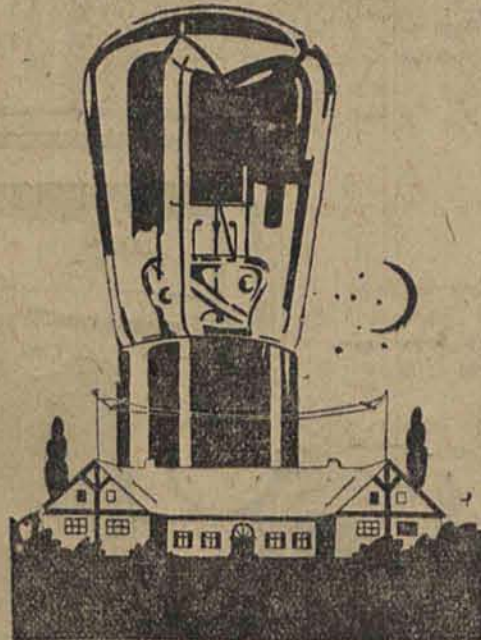
ul. 6-go lipnia 76, III piętro. Tanie, bo w prywatnym mieszkaniu

Fachowiec

manufaktury dobry sprzedawca chce zmienić posadę. — Referencje pierwszorzędne. — Of. do adm. sub. „Zdolny A“.

„Czystość“

Piotrkowska 44, telefon 67-45 przyjmuje cyklonowanie, drutowanie, roterowanie oraz sprzątanie biur i pokoi Czystczenie szyb.

4 ciekawe lampy, które powinniście poznać!

- RE 054 oszczędnościowa lampa specjalna — wzmacniacz oporowy
- RE 064 lampa uniwersalna, która ma zastosowanie wszędzie, gdzie zależy na najmniejszym zużyciu prądu żarzenia i anodowego
- RE 074 lampa wzmacniająca (wysokiej i niskiej częstotliwości) o największej wydajności przy najsłabszym prądzie żarzenia
- RE 084 specjalna lampa Audion dla bardzo wymagających, która przy wielkiej ekonomji nie tylko prostuje, lecz równocześnie znacznie wzmacnia

1003 1028

Żądajcie tych lamp u sprzedawców radjosprzętu!

LAMPY - TELEFUNKEN

Lampy o PODWÓJNEJ gwarancji: Pochrzą od TELEFUNKEN — wykoane przez OSRAM

Zakład Kuśnierski I. BOMBEL

Łódź, Zawadzka 6.

przyjmuje wszelkie zamówienia — Robót Futrzanych

Wykonynam podług najnowszych modeli, — punktualnie.

Doktor Sołowiejczyk

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Piotrkowska 99. TEL. 44-92

przyjmuje od 12—4 popoł. i 8—9 wiecz. wnieidziele i święta od 10—2.

Dr. J. PIK

Przeprowadził się na ul. Żeromskiego 36 (Pańska) róg Zielonego Rynku.

Chor. nerwowe i wewnętrzne. Psychiczne leczenie cierpień duchowo-nerwowych. Przyjmuje od 12—1 5—7 dla niezamożnych ceny lecznicze.

Lekarz-dentysta B. Markus-Nusbaumowa powróciła.

Piotrkowska 51 tel. 21-23. Godz. przyjęć 3—7

Wznawiam zajęcia

w komplecie freblowskim Zachodnia 41 m. 4 front I p. Zapisy przyjmuję od 4—6.

Rozmaite

Strojenie fortepianów i pianin ul. Gdańska 67, m. 3 tel. 72-79.

Dywany reperuje

tkalnica sztuczna Piotrkowska 92 10

BIURO Prósb i windykacji weksli mieszczące się w najruchliwszym punkcie miasta, poszukuje wspólnika. Oferty pod „A.W.“ do admin. „Republiki“.

POSZUKUJE anty przy do wybudowania domu, ulka Smugowa 25. Sprzedam dom murowany, ul. Smugowa 25.

UCIEKI oswojony szpak. Ktoby go złapał, zechce odnieść za wynagrodzeniem: Główna 58 m. 24. 22

ZAGINAŁ weksel protestowany, platny dnia 15/9 1928 r. na zł. 40 wystawca M. Prock, na zlecenie A. Procka. Weksel niniejszy unieważniam. Proszę o zwrot ze wynagrodzeniem: „Kamczatka“, ul. Piotrkowska 19. BARDZO ważne!

BLASZCZYK Władysław zgubił ksią żeczkę wojskowa wydana w Łodzi. 22

Lekarz - dentysta

F. Horowicz

przyjmuje w lecznicy przy ul. Piotrkowskiej 294

codziennie od godz 2—7 wiecz.

Biegła maszynistka

poszukuje posady

Oferty do administracji sub. „Biegła“

ZGUBIONO weksel na sume 100 zł. pl. dn. 21/9 28, wystawca Rubinstein, na zlecenie Hersz Serejski, oraz drugi na sume 23 zł. pl. 21/9 28, wystawca Józef Certner na zlecenie Frenkiel w Zgierz.

NIEMIECKIEGO — literatury, konwersacji — udziela roduwita niemka z wyższem wykształceniem. Andrzejka 58 m. 4. Przyjmuje: 12—2 i 7—8. 23

Mademoiselle Marie enseignante anglais français allemand. Traugotta 2 I fr. 31

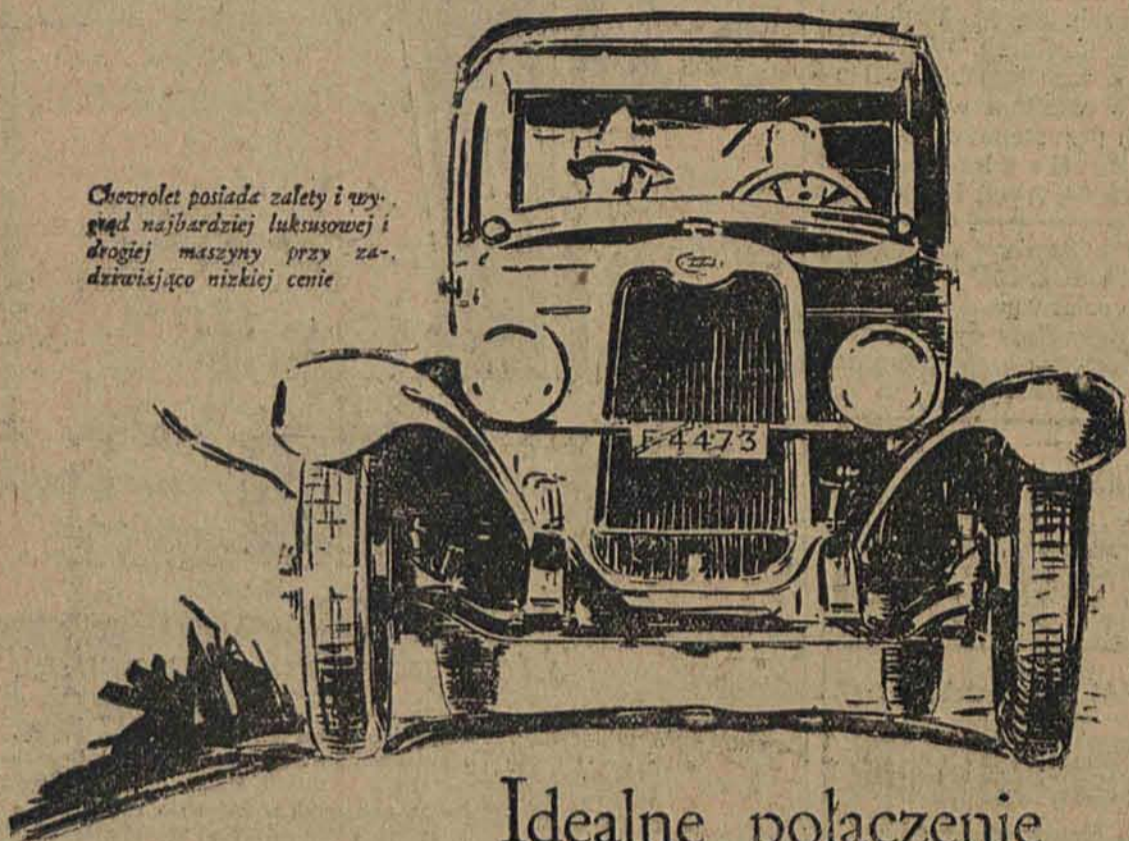

Vis-Batà

Piotrkowska 63

cała ta stronica zarezerwowana dla powyższej firmy na niedzielę dn. 23 b. m.

Chevrolet posiada zalety i wyciąg najbardziej luksusowej i drogiej maszyny przy zachowując niską cenę

Idealne połączenie pięknego wyglądu

z wytrzymałością i szybkością oraz zadziwiająco przystępną ceną

względem nie ustępującą znacznie droższym maszynom.

OSTATNI model Chevrolet posiada wszystkie zalety wymagane od dużej, współczesnej luksusowej maszyny.

Tylko, zawiązując niesłychanym zasobom technicznym General Motors i masowej produkcji, luksusowy ten samochód mógł być wypuszczony na rynek po tak zadziwiająco niskiej cenie. Wyrób General Motors.

Przepiękna karoserja, wygodne siedzenia, szerokie drzwiczki, specjalnie silnie skonstruowane podwozie, potężny i oszczędny silnik, gwarantujący szybko, bezpieczną, wolną od wszelkich niespodzianek jazdę, składają się na idealną całość, pod żadnym

Główny Zastępca
ZYGUNT DMOŃSKI i Ska.
Łódź, Piotrkowska 150, tel. 29-40 i 72-40

CHEVROLET

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

Kupno i sprzedaż

Na wyplatę Najniższe ceny Najdogodniejsze warunki! Towary na damskie, męskie płaszcze, kostiumy, ubrania suknie, Crep-é, chiny, popelina, we wszystkich kolorach. Towary na bieliznę. Firanki. Poleca Leon Rubaszkin. Kilińskiego 44. 30

ROWER na trzech kołach do przewożenia towarów kupieckim okazje. Oferty do adm. sub. „Prosto”. 23

MEBLE nowoczesne gabinetowe do sprzedania. cena przystępna, obejrzyć można: Nawrot 107. 23

Ubiory męskie, damskie, obuwie warty na wyplatę. Piotrkowska 37. III w. I p.

Wykwintna bielizna damska, męska, pończochy, skarpetki, rękawiczki i trykotaż. I i II gatunku poleca firma „Bon-ton” Łódź ul. Zielona Nr. 6. Ceny konkurencyjne. 30

Lokale

ODNAJME dwa duże słońce umeblowane pokoje (ewent. bezdzietnemu małżeństwu) z utrzymaniem lub bez. Nowo-Fargow 5 m. 10, w godz. 3-5. 23

SŁONECZNEGO 1-2 pok. mieszkalna z kuchnią z meblami lub bez poszukuje. K. Maciejewicz, Cegielińska 87 m. 9. 23

POSZUKUJE pokoju z oddzielnym wejściem. Czynsz obojętny. Oferty sub. „F. G.”

DO ODNAJĘCIA 1-2 pokojowe mieszkanie w Warszawie w centrum handlu, wygodny, cenny, uadające trum. do wynajęcia. Oferty „Opłata półroczna”. sub: „Pokój” 23

MŁODE małżeństwo poszukuje 2 pokoi z umeblowaniem kuchnią. Zgłoszcie się ul. Piotrkowska 121 m. 15. 23

INTELIĞENTNA rodzina poszukuje pana lub pani na mieszkanie. Zgłoszcie się: ul. Brzezińska 13 m. 37. 23

ODNAJME pokój młodemu (ci) 1-2 z utrzymaniem lub z dopłatą. Adres: bez. Cegielińska 53 Abramowskiego nr. m. 30 pr. of. I p. 25 38 I piętro front F. Jedrzejeuwska. 23

POSZUKUJE pokoju w śródmieściu od 1 października do wynajęcia. Ul. dważka dzieci. Ceniłka. Oferty sub. Piotrkowska Nr. gielniana 7, Cymier „R. M.” 23 176 m. 55. 21 man.

WANE pokoje z umeblowaniem kuchnią w śródmieściu poszukuje. Odwołanie do administracji „Republiki” sub: „Pokój” 23

POKOJ umeblowany z umeblowaniem utrzymaniem przy inteligentnej rodzinie dla osoby samotnej lub dla młodzieży. Narutowicza 47, m. 16. 23

MAŁŻEŃSTWO z 5-letnim dzieckiem poszukuje 2 pokoi frontowych w śródmieściu z meblami lub bez. Oferty do administracji sub M. S. 23

ZAMIENIE duży pokój słońce na pierwszym piętrze w centrum miasta. na pokój z kuchnią z dopłatą. Adres: bez. Cegielińska 53 Abramowskiego nr. m. 30 pr. of. I p. 25 38 I piętro front F. Jedrzejeuwska. 23

EGZYSTENCJA za pewniona. Fachowiec, posiadający wszelkie urządzenia poszukuje współnika (ke) do założenia pensjonatu w Zakopanem. Oferty „Egzystencja”.

POSZUKUJE pańki z dobrą świadomością bez różnicy wyznania do trzyletniego chłopca. Zgłoszcie się między 2-5 pp. 10-11. Miller, ul. Gdańska 44. 23

POTRZEBNI stolarze i chłopcy pod ręczni do fabryki luster. Gdańska 42

POSZUKUJE wychowawczyni lub wychowawcy na popołudniowe godziny. Kilińskiego 60 m. 47. 23

POSZUKUJE inteligentnej panny do domu. Ceniłka. Oferty sub. Piotrkowska Nr. gielniana 7, Cymier „R. M.” 23 176 m. 55. 21 man.

ZAWODOWE plegniarki (daw. dla koni) na dyżury prywatne polecają się Wład. Liss, ul. Główna 14. 22

ZDOLNA krawcowa poszukuje szyćcia po domach prywatnych. Ul. Sw. Karola Nr. 21. Kawiarnia. N. G. 22

POSZUKUJE posady w interesie manufakturowym lub sprzedawcy. Zł. 70 miesięcznie. Oferty „Energiczny 2”. 22

POTRZEBNE akwizytorzy do sprzedaży materiałów codziennego użytku bezkonkurencyjnego, zarobek codzienny od zł. 1p. do 3p. Traugutta 11 m. 9, Biłski, od 11-1. 23

POSZUKUJE wykwalifikowanej panny do 2 dziecka. Szarf, Pańska 1. 23

POSZUKUJE chłopiec do zakładu fryzjerskiego. Wład. Narutowicza 47. Pierwszeństwo mają ci, którzy już byli w takim zakładzie. 22

BUCHALTERKA - maszynistka poszukuje zajęcia. Łaskawe oferty do Republiki pod „Maszynistka”.

RUTYNOWANY buchalter - korespondent polsko-niemiecko-francuski, znaj. angielskiego, długoletnia poważna praktyka, poszukuje posady. Zgł. u M. Kaufmana, Wólczajska 37

POTRZEBNA panienka do pomocy w gospodarstwie i sklepie. Katna 4, piwiarnia. 22

BIURALISTKA z 5-cio letnią praktyką umie także prowadzić kasę poszukuje posady. Łaskawe oferty do admin. „Republiki” sub. M. A. 23

BIURO handlowo-informacyjne poszukuje akwizytorów z odpowiednimi kwalifikacjami na stałą pensję oraz prowizję. Oferty sub „M. D. 500” do admin. „Republiki” 23

POTRZEBNA zdolna manicurzystka. Główna 2, zakład fryzjerski. 23

POKOJOWA rutynowana poszukuje posady w odpowiednim domu. Ochrona kobiet, Przejazd 23. 22

WYCHOWAWCZYNI do dwojga dzieci (lat 7 i 8) poszukiwana. Nowomiejska 2 mieszkanie i 1-sze piętro lewa oficyna, między 12-1 po południu. 23

INTELIĞENTNA, energiczna panna (izr.) do 2-go dziecku poszukiwana. Kilińskiego 86, Apt. 22

INTELIĞENTNA panna izraelitka znająca dobrze gospodarstwo szuka posady do samotnej osoby. Oferty Zet. 23

POTRZEBNI robotnicy do pracy na maszynach stolarskich. Stolarska ul. Brzezińska 72. 23

MŁODA osoba pragnie zająć posadę oraz korespondentki u samotnego pana. Wiadomość: aleja Koszyców 26, w Paryżu. Oferty sklep spożywczy, sub. „Handlowiec” pomiędzy godz. 3 do „Republiki”. -6 w. 22

FRANCUSKIEGO gruntownie udziela korepetycji oraz konwersacji. Jeździła w do Piotrkowska 189 mach prywatnych; m. 1 tel. 43-84.

STUDENT uniwersytetu paryskiego udziela korepetycji z francuskiego. Oferty sub: „Student”. 23

FREBLÓWKA A. Gajst, Kamienna 2, posady do jednego dziecka. Oferty M. dzieci od 4-6 do 7 23 lat.

ROBOTNIK piśmienny do rozwinięcia wózkami potrzebny. Pensja zł. 35.- tygodniowo. Wymagane dobre świadectwa. Zgłoszenia do firmy „Odol”, Lipowa 47

NAUCZYCIELKA - wychowawczyni poszukuje zajęcia na przychodnie lub stałe; jak najlepsze referencje. Oferty pod „Młoda”. 23

ENGLISH Lessons Conversation, literature. Zawadzka 44, Feinberg, tel. 59-29, ring from 2-4. 23

STUDENT wyższe go semestru udziela lekcji i korepetycji. Zapóźnionym metoda skróconą. Przygotowuje do egzaminów. Polniska Gdańska 23 m. 2 front, I piętro. 23

LEKCJI gry fortepianowej udziela doświadczona nauczycielka b. ucz. prof. A. Michalowskiego. Program konserwatorium. Dla dorosłych kurs początkowy skrócony. Wólczajska 253 I p. 4-6. 17

ANGIELSKIEGO, korepetycji i literatury udzielam. Korespondencje i tłumaczenia w angielskim, francuskim, polskim i rodu. Zapisy co najmniej 3-5. Wyślijmy załatwiam. Wiadomość: Zakamarkowicz, Cegielińska 66. 23

R. Nadelmanówna

KIER. PRACOWNI SUKIEN I OKRYĆ

p. f. Maison Mignonne

połączone z Paryża na świeższe modele

Zachodnia 33, front I p.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć: Redakcji 6-7 po poł. Telefon Administracji 22-14. Telefony Redakcji: 27-24, 36-43, 36-44.

Przedpisanie: wszystkie dodatki wysyła w Łodzi „Republika” zł. 4.50, za odnośnienie do domu 40 gr.; z przesyłką poczt. w kraju zł. 5.20, zagranicą zł. 7.20 „Express” i „Republika” wraz z odnośnieniem 8 złotych.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TKSCIE: 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szpalt). NEKROLOGI I NADESLANE 50 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szpalt). Zarecz. i zaślub. po ekście 10 zł. Zamknięte o 56 pr. Zagr. o 10) je drożej. Za terminowy druk ogłoszeń adm. nie o powiada Drohne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najniższe 50 gr.

Wydawca: Władysław Polak. Redaktor: Wacław Smólski. W drukarni „Republiki” sp. z ogr. odp. Piotrkowska 49 i 64.